

REDACTIA

Ferenz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

în an .. 20 cor.

în jumătate an .. 10 "

în luna .. 2 "

de Duminică pe

an 4 cor.

în România și străinătate

pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deák Ferenz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un șir garantat: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 50

Anul X.

NUMĂR DE DUMINECĂ

Nr. 4.

„Paharul amar“.

*) În numărul său dela 28 Ianuarie «Budapesti Hirlap» foaia lui Apponyi, pune figurilor în vedere că *trebuie să golească în fund paharul amar*. Maiestatea Sa are adevărat să le dea limba ungurească ca să aibă de comandă în armata împărătească să trăiască, ci armata trebuie să rămână în mestece.

Întocmai după cum au spus-o deputații mâni în sfatul țării, în Dietă, și în mulțime adunări populare, ce au ținut!...

Pentru Apponyi și toți kossuthiștii este ecă «pahar amar» să nu poată face în țară ce ei doresc, să nu poată frânge Viena, nu ajungă stăpâni pe oștire așa fel, ca cu ajutorul ei să ne poată îngenunchia noi, naționalitățile.

Ungurii să fie însă gata a bea până în fund paharul amar, — scrie «Budapesti Hirlap».

Pentru că fără suferințe, mizerie, rușinare, vărsare de sânge, fără restignire și necunună de spaimă nu-i înviere, fără înviere nu-i mântuire»...

are dreptate.

Decât Apponyi caută învierea poporului unguresc în scurtarea drepturilor M. Sale și supunerea celorlalte neamuri din țară, dor în legea dela 1868 li-s'au chezușuit drepturi d'opotriva cu ale Ungurilor, lege care Kossuth și Apponyi n'a cerut nici o dată ca stăpânirea să o țină față de noi, aceleași comitate cari acum duc lupta împotriva fișpanilor numiți de M. Sa au cerut în anul trecut să se schimbe legea dela 1868, luându-ni-se și bruma de drepturi ce s'au mai păstrat — pe hârtie.

Pentru politica asta nenorocită de a nici naționalitățile și a scurtă din drepturile M. Sale, atât Kossuth cât și Bánffy și ceilalți tovarăși ai lor îndeamnă la luptă pe Unguri și-i pregătește pentru «paharul amar». Pentru că la 28 Ianuarie «Budapesti Hirlap» crede: nelăsând nici M. Sa nici partidele întovărășite, o să ajungă lucrurile așa când la frângere. Legile vor fi agățate în Dietă. Dieta va fi împrăștiată și multă vreme se va mai cârmui cu parlament, ci M. Sa va cârmui cu dela sine putere, ținând țara sub stăpânire militară.

Asta ar fi fundul «paharului amar». Noi zicem însă: fundul paharului au să-l aibă după ce vor veni la putere. Se poate spune, că pe când ies de sub tipar aceste rânduri, partidele întovărășite să fi primit din

mâna M. Sale puterea, dar nu și dreptul limbii ungurești în oștirea împărătească și să trăiască.

Și atunci poporul unguresc se va întreba: de ce Kossuth, Apponyi și ceilalți fruntași au aruncat țara spre prăpastie și au întors toate rânduilele cu fundul în sus, dacă după un an de zile suntem tot unde am fost? Tot cuvântul M. Sale a trebuit adică să rămână d'asupra ear kossuthismul s'a dovedit ceea-ce a fost și la 1849: o politică primejdioasă care știe încurca multe, poate pune pedeci multora, dar pentru țară nu aduce nici un bine, ci politica cea sănătoasă trebuie făcută în înțelegere cu Maiestatea Sa, iar nu împotriva lui și a încercațiilor săi sfetnici.

Când își va fi pus poporul maghiar în trebură aceasta, politicii lui Kossuth i-se va da o grea lovitură.

Și numai ajungând Kossuth ministru, se va dovedi că toate vorbele frumoase ce a rostit, au fost deșertăciuni. Se va dovedi că nu caută decât mărirea, nici poporului maghiar nici celorlalte neamuri din țară nu le va da ce a făgăduit. Ungurilor nu le va da *neatârarea de Viena* fiindcă nu va avea putere s'o facă asta, iar celorlalte neamuri nu le va da drepturi mai multe, pentru că *n'are dragoste pentru ele*. Doar a dovedit-o asta în atâtea rânduri. El a fost care întâia oară a scris că drept de vot să aibă numai cei ce știu scrie și citi ungurește.

S'a isprăvit atunci cu mărirea și dragostea poporului unguresc față de fiul lui Kossuth și Apponyi va rămâne și el ceea-ce este: mare negustor de vorbe.

De paharul acesta amar nu vor scăpa fruntașii partidelor întovărășite fie că vine absolutismul, domnia militară, fie că ajunge la putere Kossuth și Bánffy.

Expoziția din București, care se va deschide la vară, făgăduiește e fi un mare fapt istoric. Ea se face întru mărirea celor 40 ani de domnie a Regelui Carol. Românii din patru unghiuiri își vor da întâlnire cu acest prilej în capitala României. Austro-Ungaria va lua și ea parte la expoziție.

Regele Carol I bolnav. Din București ne vine vestea, că de câteva zile regele Carol I este bolnav. În toată părțile știrea a intristat inimile și Românimea întreagă face urare pentru însănătoșirea cât de grabnică a Maiestății Sale Regelui României, prietenul credincios al bătrânului nostru monarch.

Vorbă respicată.

Marea foaie Vieneză «N. Freie Presse» într'un număr apropiat dăscălește în următorul chip pe Unguri:

«Răspundere mare va apăsa asupra fruntașilor partidelor întovărășite, dacă ei trag nădejde, că reușind să învingă *absolutismul*, cred că Țara Ungurească va ajunge iară în starea de azi, stare alcătuită de stăpânirea *aristocrației* (a domnilor mari!)»

Absolutismul (stăpânirea prin poruncă mai înaltă și cu ajutorul oștirii!) d'acum nu se mai face după felul celui de pe vremea lui Haynau și Bach. În ziua de azi *absolutismul lucrează sprijiniindu-se pe mulțime*, el pune stăpânire pe durerile economice și pe patimile naționale, ducându-le pe acestea împotriva pături bogătanilor. *Absolutismul Coroanei ia luptă împotriva marilor bogățani nemeși.*

Dacă partidele întovărășite nu se hotărăsc în clipa din urmă să primească puterea așa cum vrea M. Sa, adică fără a se face vre-o schimbare în oștire dându-li-se una ori alta Ungurilor, și nu grăbesc să mântue *constituția* (legea, pe care se întemeiază țara) și *parlamentarismul* (adevărat dreptul de a trimite în casa țării deputați, cari ei să hotărăscă asupra afacerilor obștești) și peste tot: să facă rânduială în țară, atunci ajunge în priprimejdie nu numai constituția țării, ci mai curând ori mai târziu lupta se poate întoarce împotriva tuturor acelor așezăminte, pe cari în anii din urmă le-a alcătuit *statul național maghiar*.

De bună samă și simt asta fruntașii partidelor întovărășite (coalitia) altminteri n'ar căuta prietenii în străinătate, astfel chiar și în Serbia, deși interesele economice ale Serbiei nu se potrivesc cu ale Ungariei (Se știe anume că dl Kossuth și gazetarii sărbi schimbaseră telegrame de dragoste! Nota traducătorului).

Asta e din nou o cadere la politica de emigranți, politica rătăcitorilor romantici, cari erau de înțeles pe vreme când Ungaria nu avea neatârarea, nu avea așezăminte de sine stătătoare și când toată truda li-e era să strice Austriei. Coalitia visează, dacă crede că în lumina strălucitoare a vremurilor de azi, când statistica lămurește cele mai ascunse colțuri, se înșală, zicem, dacă ea crede că țara mai poate fi vre-odată prefăcută în stăpânire veche de dșentri, în comitate de juratuși.

Aceste sunt aduceri aminte a istoriei vrednice de cinstitie, dar aceste icoane înșelătoare nu pot umplea cuprinsul unei politici de popor. Pentru Coroană încă e de o însemnătate fatală ziua aceasta, dacă fruntașii partidelor întovărășite vor respinge avizul regelui, *atunci vine rândul la împrăștierea fără amânare a Dietei*. Și prin aceasta, Coroana, se rentoarce iar pe calea aceea, care înainte cu o jumătate de veac a fost atât de nenorocită.

Cam același lucru li-se spune căpeteniilor partidelor întovărășite și în «Magyar Nemzet», foaia lui Fejervary.

E întrebarea numai dacă Kossuth și tovarășii vor să înțeleagă, ori țin să mai încerce cu politica nefericită de până acum.

„Janus“ institut de asigurare mutuală pe viață în Viena

— s'a fondat în anul 1839, din partea unui grup de bărbați nobili — este cel mai vechi institut mutual de asigurare pe viață

pentru Austro-Ungaria.

Informațiuni importante: Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabrik Lerehengasse Nr. 17. (Telefon 422.)

Se bazează pe legile mutualității, în puterea cărora accei-Premii este. dental capitalului anual trece în favorul celui asigurat.

Condiții de asigurare favorabile.

Imprescriptibilitatea polițelor după 3 ani. Plătirea în caz de duel și sinucidere după 5 ani. — Asigurare gratuită pentru caz de război. — Fără timbru de poliță și taxă de stat. — Plătirea la moment.

Starea de asigurare	111.000.000 cor.
Sumele de asigurare plătite până acum	56.000.000 "
Averea institutului	31.000.000 "

Intre indoilei.

— Criza. —

Aşa numitul comitet dirigent de o săptămână de zile se tot frământă în şedinţe peste şedinţe, pentru a stabili felul de răspuns, ce Andrassy trebuie să-l ducă M. Sale.

Că ce s'a petrecut în sânul comitetului şi ce cuprinde răspunsul, ce s'a trimis M. Sale şi care e deja gata, nu putem şti, căci comitetul a hotărât să ţină taină asupra hotărârilor sale. Din semnele din afară însă reese, că în comitet au fost mari frământările şi neînţelegerile. Unul dintre corifei, *Ugron Gábor* a eşit adecă din comitet şi a scris un articol, că dânsul nu vrea să ştie de pace, pe lângă condiţiile puse de M. Sa şi primite de comitet. De părerea lui Ugron sunt mulţi deputaţi kossuthişti, ba chiar şi între fruntaşi sunt unii ca de es. *Just*, preşedintele Dietei şi *Barabás*, despre care se zice că nu vrea să se împace între condiţiuni umiltoare.

Iar condiţiunile M. Sale — zic ei — că sunt umiltoare, că M. Sa adică hotărât nu vrea să lea dea limba de comandă ungurească, şi în oştire nu vrea să le dea decât *ciucuri*. În schimb însă cere să se oblige, că vor vota un spor de recruţi pentru oştire şi noui milioane pentru tunuri. Cu un cuvânt nu vrea să le dea cu nimic mai mult decât i-a dat şi lui Tisza şi lui Fejérváry. Dar atunci, ei se pot cu drept cuvânt întreba ca sasul din poveste, de ce a trebuit să mânânce broasca?

Ştirile mai noi despre criză sunt următoarele:

Slujbaşii guvernului.

Ministrul preşedinte baronul Fejérváry Géza, i-a spus unui fişpan, că şi în cazul, când coaliţia ar veni la putere, trebuie neapărat să respecte denumirile Maj. Sale.

Prin urmare greutăţi mari întâmpină coaliţia şi în punctul acesta: ce să facă cu slujbaşii numiţi de guvernul Fejérváry, pe cari i-ar scoate din slujbe, dar cărora trebuie să le dea atunci alte slujbe; pe de altă parte trebuie să se îngrijească şi de slujbaşii aceia, pe cari guvernul Fejérváry i-a lipsit de slujbe.

Din graiul Dobroşenilor.

Foicica bobului.*)

Foicica bobului,
Sus pe malul Oltului
Sunt casele Şandrului,
Şandrului bogatului.
Şandruleasa cea frumoasă
Cu statu de jupâneasă
Cu ochii de puic'aleasă

Are Şandru fată mare
Şi mi-o poartă cu pafale
Cu ie cu puşoare
Cu cozile pe spinare,
Pardosite cu parale
Tot parale turalii
Rămase dela beşiii.

Dar maică-sa ce grăia:
— Ilincuţa fata mea
Du-te adu mamii apă,
Apă bună dela gârlă.
Fiică-sa mi-o ascultă
Cofile că le luă,
Cofile garofili
Cobiliţa cu creiţa.

*) Variantă la Foicica lemnului.

Ugron se declară din nou.

Ugron scrie sub titlul «De ce am repăşit» un nou articol în ziarul «Nap», în care acuză şi mai departe comitetul cu tradare de principii. Articolul lui Ugron face senzaţie. Se zice că ieşirea lui Ugron a impresionat comitetul dirigent, încât n'a cutezat să aducă hotărârile pe cari mai nainte le plănuiise.

Telegrame.

Andrassy la M. Sa. *Budapesta, 2 Februarie.* Conte **Andrassy** a plecat aseară la Viena şi azi Vineri va fi primit de M. Sa în audienţă, ca să predea răspunsul coaliţiei.

Nu vor fi manevre. *Budapesta, 2 Februarie.* După măsurile luate în ministerul de războiu, sunt semne, că în anul acesta nu se vor face manevre mai mari.

Primatele Vaszary — în agonie. *Budapesta, 2 Februarie.* Primatele Vaszary de ieri e în agonie. În orice moment s'aşteaptă catastrofa.

Căderea guvernului italian. *Roma, 1 Februarie.* Eri primul ministru Fortis la desbaterile asupra proiectului de buget a pus chestie de încredere. Resultatul votului a fost **căderea guvernului**, care a rămas în minoritate cu 40 voturi.

Mulţime covârşitoare şi-a arătat neîncrederea din cauză că Fortis se rostise contra dreptului de vot pentru toţi cetăţenii. Fortis fusese numit întâiu, ministru numai în Decembrie.

Bătăi sângeroase în bisericile din Paris. *Paris, 2 Februarie.* Ieri s'a început inventarierea averilor, conform legii cei noi a separaţiunii, în toate bisericile din Paris. Cu privilegiul acesta s'au întâmplat mari scandale între poliţişti şi părtinitorii clerului. În biserica Saint-Cloild, înfăţişându-se exmisul Camerei, *Mancau*, credincioşii au sărit asupra lui şi l-au bătut sânge. Poliţia abia la putut scăpa de furia mulţimii.

Ea la gârlă se ducea
Cofili că le umplea
Şi la mal că le scotea.
Pe ochi negri se spăla,
Pe Dunăre i-arunca,
De un caic mare-mi zărea,
Cu catargu şicuit,
Cu creştetu moorât,
Pentru Ilinca gătit.

Ilincuţa mi-l vedea
Şi îndărăt că se întorcea
Şi din gur'ăsa-mi grăia:
Mânca-te-ar vermi de mamă
C'ai poftit la apă bună
Cu fântâniţa 'n grădină
— Iar beşleaua că venea
Şi întreba de maică-sa
Ce-a făcut pe Ilinca?

— Ilincuţa mi-a murit;
Azi trei zile s'a 'mplinit.
Ea pe fată ascundea
În chivniţa sub proptea;
Sapa 'n mână că luă,
În grădină ca intra,
De-un mormânt mare croia.

Până treaba c'o sfârşea
Şi turcii că mi-o sosea

Respingerea petiţiei privitoare la alegerea din Dobra.

Se ştie că în săptămâna trecută patru zile s'a pertractat la Curia din Budapesta petiţia ce au dat-o mai mulţi dobreni pentru a se nimici alegerea dela Dobra, făcută în persoana ungurului Lázár László, împotriva lui Dr. Aurel Vlad.

Cererea de nimicire a mandatului a făcut-o avocatul Dr. V. Bontescu, arătând punct de punct abaterile dela legi săvârşite îndeosebi de presidentul alegerii.

Eri (Joui) Curia a dat hotărârea.

Neaflând dovedite cele spuse în sarcina preşedintelui de alegere Dr. Csernovitz Mihály nici că Lázár László ar fi mituit, Curia a respins petiţia şi a declarat valid mandatul lui Dr. Lázár László.

Din Reichsrath.

În şedinţa dela 30 Ianuarie a sfatului împărătesc din Viena, a luat cuvânt contele *Sternberg*, cel ce propusese mai zilele trecute un *regent* pe lângă M. Sa, ţintind la neputintele M. Sale de a mai purta grijele cârmuirii, — rostind o vorbire, în care a atacat strajnic armata împărătească.

Vorbind despre persoana M. Sale, a zis:

În vremea din urmă am citit istoria Austro-Ungariei din jumătatea întâiu a veacului trecut. Am ajuns până la anul 1848. Vremea aceea, seamănă mult cu vremea de azi, cu deosebirea, că împăratul Ferdinand a predat în stare întreaga oştire şi cârmuirea urmaşului său. Că oare aşa va face şi domnitorul de acum, tare mă îndoiesc. Preşedintele îl îndrumă la ordine.

Contele Sternberg: În sunteţ oştire, o cârmuire învechită şi neputincioasă. Sfatul de oaste îl conduce un moşneag. Moşnegii sunt dela fire laşi. Un moşneag cu vinele slăbite nu poate duce o oaste la biruinţă. Moşnegii sunt de obicei firetici, ca asinii. Nici Dumnezeu nu le poate însufla gânduri noi de vitejie. Moşneagul e semeţ ca o femee şi robul îndaimării sale.

A răspuns apoi ministrul preşedinte *Gautsch*, luând oştirea în apărare.

— Ce-ai făcut pe Ilinca?
— Ilincuţa mi-a murit
De trei zile şi trei nopţi
Dacă nu credeţi cuvântul
Haidaţi să v'arăt mormântul,
În grădină la fereastră
Să între mirosu 'n casă.

Toţi turcii că mi-o credea,
Numai unu mititel
Umbla dracu după el.
El cuţitu, că mi-l luă
Ţăţele că-i scrijelea,
Cu sare le presăra
Ca să spună pe Ilinca.

La pivniţă mi-i ducea,
Pe Ilinca mi-o scotea.
La turci bine le părea;
Pe Ilinca mi-o lega
La caic că mi-o ducea
Şi 'n câmară mi-o băga,
Caicul că mi-l pornea
Şi merge cât mai mergea
Iar din gur'ăsa grăia;

— Turcilor
Agalelor
Deslegaţi-mi mânila

VÂNZARE MARE pentru transportare
toată marfa din magazin: articole
de sticlărie, porcelan şi lămpărie se
vând cu preţuri foarte reduse

de prăvălie.

Rog P. T. public binevoiască a se convinge personal; cercetarea magazinului nu obligă pe nimeni la cumpărare.

Szabó Albert
liferant de curte a A. t. Săf
archiducelui Iosif
Arad, str. Atczél Péter Nr. 1.
Telefon de oraş şi com. 231

Dela Oradia-Mare.

Serată strălucită în palatul Episcopului Dr. D. Radu. — Public distins.

— 16/29 Ianuarie.

Aseară a avut loc în palatul episcopului Dr. D. Radu recepțiunea anunțată mai bine d'o săptămână, la care a luat parte tot ce Oradia-Mare are mai elegant și mai distins în societatea sa, aproape 400 persoane, bărbați și dame, fără osebire de naționalitate și confesiune. Palatul, splendid iluminat, avea aspectul unui palat feeric de cristal, cum se zice în poveste, cu săli mari, împodobite cu gust artistic, cum numai la lucrările de artă monumentale poți găsi. Episcopul Dr. Radu, în mare știută, apărea ca un principe suveran prin afabilitatea, finețea și eleganța personalității sale în mijlocul oaspeților săi.

Intimpinarea oaspeților s'a făcut de Ilustritatea Sa Dr. Radu și sora sa Teodora maritată Teușan, costum național din Ardeal, precum și văduva Maior, apoi Alma Maior maritată Dr. Isidor Pap și Sidonia Maior din Lugoj.

Între numeroșii oaspeți au fost toate căpeteniile autorităților civile și militare, dela Lugoj II. Sa episcopul Dr. V. Hossu, membrii capitolului gre-cat. orădan, Vasiliu Mărgărit și întreaga elită din oras.

Lumea strălucitoare a rămas uluită de lăscă și strălucirea palatului episcopesc, de gustul și priceperea cu care s'a aranjat bufetul bogat însoțit de cele patru unghieri ale sale, spațioasă la curțile palatului.

Noi, românii din Oradia-Mare suntem mândri că avem un episcop care știe a se afirma pe toate terenele vieții publice-sociale ridicând cinstea și vaza națiunii sale înaintea lumii străine.

Ziarele ungurești d'acizi scriu cu adevărată încântare despre decursul seratei animate care a durat până după miezul nopții. Laudă îndeosebi afabilitatea înaltului palat.

Moartea regelui Daniei.

La coșciugul lui Cristian al IX-lea, regele Daniei, fără îndoială se vor întâlni toți acei domnitori, cu cari *socrul Europei* era înrudit. *Wilhelm*, împăratul Germaniei, la toată împrejurarea va merge la Copenhaga, și acolo se va întâlni cu *Eduard*, regele Angliei, pe care de mult nu l-a văzut. Acolo va fi apoi prințul de Cumberland moștenitorul de tron din Hannover. La înmormântare se crede, că va lua parte și *Țarul Rusiei*. De față va fi și principele *Ferdinand al României*, cu moștenitorul

de tron al României, și principele *Bulgari*, și la tot cazul va fi vorba acolo și de chestiunea balcanică. Regele *Hakon* se va întâlni cu *Oscar*, regele *Svediei* și cu moștenitorul de tron al ei.

La 30 Ianuarie s'a întâmplat în Copenhaga proclamarea de rege a moștenitorului de tron, *Friderich al VIII*. Regele a dat o proclamație, a primit pe miniștri, pe prezidentul adunării deputaților, pe capii puterilor civile și militare, și pe notabilitățile de curte. Durerea ce-a suferit țara în urma morții lui *Cristian*, azi s'a schimbat în bucurie, fiind că s'a pășit pe tron noul Rege. Despre moartea regelui și despre pășirea pe tron a urmașului lui au sosit următoarele telegrame:

Copenhaga, la 30 Ianuarie.

Dela nouă ore înainte de prânz, în toate bisericile s'aude glasul jalnic al clopotelor. Tunurile au dat salve în semn de jale. În întreg orașul la toate casele se văd felurite steaguri negre, ce vestesc marea jale a întregii țări. În ziua înainte de înmormântare toate teatrele și alte locuri de petrecere au fost închise. Regele *Hakon* a telegrafat, că pentru a lua parte la înmormântare va veni la Copenhaga.

La 11^{1/4} a fost sfat, în care miniștrii și-au dat noului rege abdicarea. Regele i-a rugat să rămână și pe mai departe în diregătorie.

La 12 ore ministrul prezident s'a suit în balcon și a spus de trei ori următoarele: *Regele Cristian al IX-lea a murit, să trăiască regele Friderich al VIII-lea*. Poporul a răspuns cu un *urra!* S-au pus apoi steaguri pe toate casele și un fan a dat semnul, că în Copenhaga după aceea s'a început înmormântarea militară. S'a suit pe balcon și *Friderich al VIII-lea*.

Bătrânul rege a avut ochii în lacrimi și a închis ochii pe vecie. S'a stins într-o pace, ca un rege care totdeauna bine și-a împlinit datorițele sale. Când acum primesc greaua mea moștenire, ce-mi apasă umerii, nădăduesc cu încredere și din inimă doresc, ca bunul Dumnezeu, așa să mă învrednicească ca și eu să pot conduce poporul meu în acel spirit, în care a fost condus de părintele meu și ca împreună cu aleșii, să-i pot face poporului ce e spre binele lui și fericirea țării. Să ne unim cu toții în strigătele: să trăiască Patria!

Cuvântarea regelui a fost primită cu mare însuflețire. *Friderich* a dat următorul manifest:

Noi, *Friderich al VIII-lea*, din îndurarea lui Dumnezeu, rege al Daniei aducem la cunoștință, că iubitul nostru părinte, regele *Cristian al IX-lea*, ieri în mod subit, dar liniștit și în pace a trecut la cele vecinice. În urmarea aceasta întemeiat pe lege am pășit pe tron. Când în acest chip primim greaua chemare, pentru care pe noi Atotputernicul ne-a învrednicit, suntem pe deplin convinși, că neclintit vom păstra constituția țării, și întreg poporul îl vom conduce spre bine. Dacă și poporul se va încrede atât de tare în regele său precum regele în poporul său, atunci Dumnezeu ne va binecuvânta cu toate darurile și bunătățile sale; dorința noastră este, ca afacerile țării în pace să fie conduse și pe mai departe, și că acei diregători, pe cari iubitul nostru tată i-a ales, pot fi pe lângă jurământul lor, rămânând în diregătorie. Dat în *Amalienburg* la 30 Ianuarie 1906. *Friderich m. p.*, *Kristenzeu m. p.*

Luni la orele 3.40 după amiază bătrânul Rege al Danemarcei IX. a încetat din viață, fără chinuri și fără dureri. El s'a stâns ușor în mijlocul membrilor familiei sale.

Cristian IX s'a născut la 8 Aprilie 1818 și s'a căsătorit la 1843 cu principesa de *Hessa-Cassel*, cu care a avut 5 copii.

Cristian-Frederic, moștenitor al tronului; Principesa *Alexandra-Carolina*, actualmente regină a Angliei;

Prințul *Cristian-Wilhelm-George*, actualmente rege al Greciei;

Principesa *Maria-Sofia-Dagmar*, care sub numele de *Maria-Feodorovna* a devenit soția țarului *Alexandru III*. Ea este mama actualului țar *Nicolae II*.

Prințul al prințului moștenitor *Cristian-Frederic* a fost ales de cuvând, cum se știe, rege al *Norvegiei*.

Defunctul Rege s'a suit pe tron la 1863 ca urmaș al lui *Frederic VII*, care n'a fost înscălat.

Din străinătate.

Votul universal în Austria. În districtele districte ale *Vienei* s'au ținut ieri 17 meetinguri, în favorul votului universal. Cele mai multe au decurs impozant. În districtul *Landstrasse*, mulțimea s'a ciocnit cu poliția, care a voit să zmulgă două steaguri roșii dela socialiști. Două inși au fost deținuți.

Ca să-mi spăl obrazile
Să-mi ruminesc buzele
Și să-mi fac sprincenele.
Să vă întrec cadănele.

Ea pe turci că-i înșela
Mânile că-i deslega.
Iute 'n Dunăre sarea:
De cât sluga turcilor
Și doica cadănilor,
O mâncare peștilor
Și-o prânzare racilor.

Cules din Turcoaia (Macin).

Imprejurări și chipuri din trecut. *)

Dragoș nu era vorbăreț de felul lui, iar pe *Paisie* îl stăpâneau prea mult și deosebite simțuri. De aceea își zimbea sieși, se frământă pe capră, și da în neștiire câte un bici *Surelului*, care mergea și fără asta destul de bine. Tot el puse capăt tăcerii.

— Frumos e pe la noi, nu-i așa?... Și belșug de toate, ai să vezi... N'ai mai fost nici odată prin părțile aceste?

— Nu; așa s'a întâmplat.

— Și vii de departe, pane?

— Dela tabăra lui *Vodă*, de la *Hârlău*... Dar d-ta de unde cu căruța asta?

— Dela *Târgu-Neamțului*... Am dus niște marfă mânăstirească... lucrături de ale părinților...

— Negreșit te-ai deprins cu noua d-tale stare...

— Ce să spun? oameni buni, de treabă... dar, eu eram făcut pentru altă viață. Prea multă liniște... prea multă pace... Pe mine m'au poreclit părintele *Zarvă*, pentru că nu pot fi așa stămpărat... Ce să fac?... câte odată trebuie să-mi ies din sărite... pe urmă îmi pare rău, dar e prea târziu.

— Va-să-zică ai avut parte tot de porecle... Colo între oșteni *Frâng fier* îți ziceă... Ei, ia spune tot așa de tare ești?

— Mai tot așa, zău... Nu căta că am început a albi... De ar putea să se mai întoarcă vremurile cele dinainte, ai vedea iar pe *Ilie Tâlpă* zburând din bătălie în bătălie și dând proașcă în tot soiul de lifte.

— A! dar rogu-te, e bine, sănătos, pana *Sima*?... Din toți căpitani ce i-am avut, de dânsu-mi aduc aminte mai cu drag... Am și luptat mai mult alături de el...

— *Sima* Dragoș nu mai este, răspuse *Tudor* cu glas adânc.

— Ce spui?... Dumnezeu aibă-l în raiul său!...

Apoi, după un moment de reculegere:

— A murit părcălabul *Sima*... Și cum, vai de mine?

— Cum mor cei din neamul lui *Dragoș Vi-teazul*!) tot dumbrăveni: pe câmpul de luptă... La noi doar femeile repauzează în pat... La bisericile noastre numai morminte de ale lor se vad... Pe tatăl meu l'au găsit la *Limpini* peste un morman de tătari pe care-i cosise brațul lui oțelit... *Miluiască-mă* și pe mine bunul Dumnezeu cu așa moarte!

1) Personaj istoric, ca și *Sima*. Dragoșeștii au fost un neam puternic și însemnat.

— Ochii războinicului se ridicară spre cer la aceste cuvinte.

— Și eu n'am știut nimic, urmă părintele. Dar ce mai știu acum!... He! astfel de bărbați nu se nasc în toate zilele... așa inimoși și așa puternici... Te uitai la el ca la un brad de cei străvechi... era par'că mai înalt de cât mine...

— Nu, dar mai încalat.

— Și ce pumn, Doamne, ce pumn!... Ți-ar fi omorât un taur cu o lovitură... Iți frangea oasele numai când te atingea așa în șagă... Numai unul a fost de seama lui în țara asta... N'ăși fi crezut că moartea va îndrăzni să se lege de acel voinic. Odihnească în pace, că n'avu *Moldova* oștean mai vânos, mai semeț.

Aci *Paisie* oprî căruța în loc și, întinzând brațul, zise către boer:

— Pane!

— Ce?

— Dă ici, să vedem...

Dragoș îi îndeplini dorința, zimbînd, și pumnul lui căzu pe brațul călugărului ca ilăul pe ni-covală.

— Să trăiești! esclamă *Paisie*, după ce icni și înghiți în sec. Cu adevărat ești din osul lui *Sima* biv părcălab de *Soroca*!

— Era un om tată-meu! zise *Tudor* cu mândrie.

— Așa cum nu mai sunt astăzi... Nu știu ce-i, dar par'că altfel de lume era pe atunci...

Și după-ce mai stătu pe gânduri:

— Hei! vremi ca acelea nu s'or mai pomeni... Răsboaie peste răsboaie... Mai pe tot anul câte unul și de multe ori câte două... N'apucă un domn să se pună în scaun și altul venea de peste hotare, și sări băete pe arme și bate în

*) Din Fiica lui Radu-cel-Mare.

Reuniunea meseriașilor și comercianților din Sebeș « Andreiana ».

Sas-Sebeș, luna Ianuarie 1906.

În ziua primă a fiecărei luni ține Reuniunea meseriașilor și comercianților de aici așa numitele ședințe literare. Cea dela 1/14 Ianuarie 1906 a fost ținută în cerc mai larg, în mod festiv, despre decursul căreia vă rog a da loc în coloanele prețutului ziar ce redigiați următorului raport.

Pe la orele 8 seara în sala cea mare dela hotelul «La leul de aur» erau adunați măiestri sodali, fruntași țărani, mai puțină inteligență, cari cu nerăbdare așteptau începerea programului.

Președintele reuniunii, *George Tatar* arătând în-sămnatatea reuniunilor în general pentru dezvoltarea, întărirea și bunăstarea unui popor și mai ales a reuniunilor de meseriași, declară ședința literară de deschisă. D-șoara *Oltean* declamă cu sentiment poezia «Rugăciunea» de O. Goga, căreia i-a urmat conferința despre poetul O. Goga, ținută de inv. *P. Morușca*.

Ca ilustrare a celor arătate de conferențiar a servit declamarea cu simț a poeziei «Plugarii» prin d-șoara *L. Santei*.

Între vii aplause apare pretorul Dr. Ioan Miclea și conferențiază despre «Legea industrială». E ascultat cu mult și viu interes în expunerea dispozițiilor legii industriale în general. Urmează apoi a arăta raportul dintre măiestri și învățacei, raportul dintre măiestri și sodali dând învățături și sfaturi practice măiestrilor, sodalilor și învățaceilor în purtarea și exercitarea meseriilor.

Dialogul «Moțul și Săcuiul» predată de d-șoarele *M. Pop* și *T. Teacă* a produs iarăși mult haz și veselie a produs și astădată dibaciul declamator comic *Petru Muntean*, măiestru cojocar prin predarea poeziilor de *T. Speranță*: «Mocanul la biserică» și «Zi c'ai fript-o». La dorința publicului declamă teol. *T. Morar* cu cunoscuta-i verva poezia: «Noi vrem pământ».

Cu aceste sfârșit programul, s'au sortat lucrurile de «tombolă» în decursul căreia a domnit multă veselie, vioiciune și nerăbdare. După atata nerăbdare ne-am încins cu mic cu mare într-o sprintenă și veselă horă urmată de alte multe jocuri până în zori de zi. *Un participant.*

Pedepsirea crimelor.

Pentru exportul instrumentelor de pușcat: o lună temniță și 600 cor.

Pentru adunarea articolelor de pușcat (pe ascuns): o lună temniță și 600 coroane.

Pentru călcarea legilor privitoare la junghierea

vitelor; o lună temniță și 200 cor.; în cas de repetire: două luni temniță și 400 cor.

Pentru stricarea semnelor de kilometri: 3 luni temniță și 40 cor.

Pentru călcarea legilor privitoare la fabricarea, vînderea și transportarea otrăvilor: o lună temniță și 600 cor.

Dacă întrerupem meseria măcelăritului înainte de vremea prescrișă de lege: de 600 cor.

Pentru călcarea legilor privitoare la locomotive: o lună temniță și 400 cor.

Pentru stricarea obiectelor de artă: 3 zile temniță și 40 cor.

Dacă nu voim să ne spunem numele proprietarilor hotelurilor, unde luăm cvartir: 100 cor.; dacă spunem nume fals: 200 cor.

Dacă nu voim să ne spunem numele, or dacă spunem nume fals la provocarea oficiilor administrative: 50 cor.

Dacă întrelăsăm ajutorul medicului: 600 cor.

Dacă ne amestecăm în lucrul medicului fără încuviințare: 200 cor.; la cas de repetire: o lună temniță și 600 cor.

Dacă întrelăsăm înștiințarea boalelor lipicioase: 600 cor.

Pentru scandale publice făcute în urina beției: 50 cor.

Pentru ținerea și facerea fără făgăduință a materiilor explosive: 15 zile temniță și 200 cor.

Pentru stricarea băncilor puse în loc public: 5 luni temniță și 40 cor.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 2 Februarie 1906.

— Mari demonstrații în Belgrad.

Se depeșează din Belgrad, că acolo s'au petrecut mari demonstrații împotriva Austro-Ungariei. Prilej la demonstrații a dat, că un comerciant cu numele *Petrovici* a convocat pe ieri o conferință, în contra războiului vamal. S'a adunat o mulțime mare, care a mers înaintea locuinței lui *Popovici* și i-a spart geamurile. Mulțimea a parcurs apoi străzile aclamând guvernul și strigând în contra Austro-Ungariei. Cătră amezai, s'au dus la redacția ziarului «Stanyo», au spart tablele ferestrelor închise, au devastat tipografia și au aprins exemplarele aflate din ziar. Corespondentul ziarului «N. F.

P. Balugsics a trebuit să scape fugind într'un hotel, dinaintea mulțimei infuriate, de unde după amiază a izbutit a trece în *Zimony*. Poliția pe străzi nu era ca în palmă.

— Pentru nenorocii din *Ferdinandsberg*. Se știe că între victimele măcelului săvârșit de gendarmi în *Ferdinandsberg* au fost și trei Români, cari au lăsat după ei numeroși copilași pe drumuri... Noi am pornit, întru ajutorarea văduvelor și orfanilor acestor nenorociți o colectă, apelând la simțul creștinesc și de frate a cetitorilor, să contribuie care cum poate, cu câțiva fileri pentru acest scop. În urma acestui apel au contribuit până acum următorii:

Dr. Nicolau Oncu	Cor. 5.
Ioan Russu Șirianu	2.—
Sever Bocu	1.—
Dr. Ștefan C. Pop	2.—
Trifon Lugojan	1.—
Dr. George Popa	1.—
N. N.	—80
V. Antonescu	1.—
G. Popovici	1.—
Vasilie Papp	2.—
A. Vesalon	—40
Dr. Iustin Suciu	1.—
Aurel Chelnicean	1.—
Iuliu Herbay	2.—
I. O.	1.—

Laolaltă: Cor. 22.20

Repetăm rugarea noastră și cătră cetitorii de Duminecă, și rugăm pe cei ce vor să vină în ajutorul acestor nenorociți, să grăbească cu trimiterea banilor la administrația noastră, voind să-i trimitem și noi cât mai în grabă celor în mizerie.

— Alegere de preot. În frunța comună, Cherec care a devenit vacantă în urma alegerii de protopop a dlui *Alexandru Muntean* a lui *Vasile, Duminecă* s'a ales nou preot. Poporul s'a alăturat pe lângă tânărul *Adrian Filip*.

Felicitările noastre.

unguri, bate în leși, bate în tătari... ba se mai bătea și moldovan cu moldovan... Ce să-ți spun? O duceam într-o petrecere... Căci cu tot războiul ăsta, lumea era veselă, nu ducea lipsă de nimic...

Vinul gârlă pretutindeni, femeile care de care mai mândre... Să tot trăești! Pan Sima și cu mine eram totdeauna în frunța luptătorilor. Și mult am voinicit atuncia împreună... Ultima oară a fost când *Stefan Vodă* a răpus pe *Petru Aron* la joldești; știi d-ta erai de față. Scurt timp după aceea m'am și șters din lume.

— De ce și cum? Țineam să te întreb.

— Ți-am spus: poveste jalnică și lungă... Trebuie s'o iau tocmai dela cap.

— De ce nu părinte? Vorba lungă scurtează calea.

— Așa-i fiule... Deci uite cum a fost pricina:

Legasem strâns prietenie cu un pui de lele ca și mine, *Lipan* căușelul, din *Boureni*. Luasem parte amândoi la aceleași bătălii, ne luptasem alături sub aceleași steaguri, ne aflasem totdeauna în aceeași ceată, în aceeași cruce*), împărtaşisem în sfârșit aceleași primejdii. El mi-a scăpat viața la *Tămășeni*, eu i-am scăpat-o la *Movile*. În toate ne potriveam ca două picături de apă. De aceea am hotărât să ne prindem frați până la moarte, frați de suflet. După obicei, ne ducem la biserică, ascultăm sfintele rugăciuni, ne jurăm unul altuia. Apoi facem cuvenita masă, cu bunăstare de porc gras. Toate mergeau bine. Dar necuratul n'are de lucru și ne aduce pe un tărăe-brâu, un dă cu barda în *Dumnezeu, Țîntea Spată-lată*. El ni-se amestecă în vorbă, se pune nepoftit la masă, s'apucă de deșertat la pahare. Unde beam

noi unu, el bea două; unde beam două el trei. Așa că, deodată începe a vorbi multe și nevrute, câte în lună și în stele, și prinde harțag. Eu îl înfrunt, că doar nimeni nu mi-a tors pe limbă, și sfada se iscă între noi. Nici una nici două, văd pe *Spate-lat* că se scoală și, ridicând ghioaca ce nu-l slăbea nici-odată, mă amenință. *Lipan* sare să ne despartă și-i dă arma la o parte. Dar mie mi-se și făcuse negru-roșu înaintea ochilor, nu mai cunoșteam nimic, nu mai știam care-i *Lipan* al meu și care-i *Țîntea* al naibeii. Căci nu sunt om rău, dar la mânia n'am păreche. Apuc și eu junghiul dela brâu, mă reped să-i plătesc lui *Spadă-lată* cu vârf și îndesat și... Aici nu mă mai întreba, că habar n'am... Numai că a fost ceasul cel rău, numai că a fost să trag păcate grele... Vorba-i că... dânsul așa orbiș, lovesc pe bietul *Lipan* care, pasă-mi-te dedea să mă ție... O clipă și-l văzui lungit la picioarele mele... Junghiul îi intrase în gâtlee... par'că anume, par'că așa fi năzuit așa. Muri el, gosea-mi-te, voinic, ca un puiu de găină. Sângele lui țîșnea pe mine!... Grozăvenie!... De câte ori mi-aduc aminte îmi trecea un fier roșu prin inimă și par'că-mi curge foc prin vine. Ce am simțit eu atunci n'a mai simțit om pământean!

Emoțiunea-i tăe vorba pentru un moment părintelui *Paisie*. Apoi urmă așa:

— Țîntea rămase și el ca trăznit și socot că îi eșise toate fumurile din cap. Ba dădî chiar s'o șteargă la sănătoasa, cât era el de neînspăimântat. Dar moartea frățiorului meu mă încrun-tase peste fire, mă făcusem mai amarnic decât

*) Împărțirea oștenilor după o dare ca fiecare o datora căpeteniei sale.

un leu paraleu. Și fără să-i zic nici du-te 'ncolo, mă și repezii după dânsul, ca fulgerul, și mi- culcai și pe el, cu acelaș junghi, nu departe de *Lipan*. Până să ia seamă lumea strânsă împrejurul nostru, el nici nu mai suflă. Ei, dar treaba era lată. Rudele lui *Țîntea* săriră pe mine și sârmana maică-mea, spre a le împăca și a mă rescumpăra dela osânda cea grea, dădî de șugubină. Fu nevoită să prefacă mare parte din avutul nostru în ughi ungureți și zloți tătărăști, bani buni. Inșă să-mi fi pierdut nu numai tot comăndul, dar încă și trupul și sufletul, nu mi-ar fi părut rău de puteam învia pe tovarășul meu cel iubit, cel nedespărțit. Atâta groază-mi veni atunci de faptele mele, de acel sânge nevinovat, că m'a legat cu el mai cele cumplite jurăminte pe tot ce-i mai sfânt, să nu mai pun mâna pe arma cât o mai trăi.

Și m'am afurisit eu însu-mi — săracul de mine — să mă bată pământul, apa, văzduhul, Dumnezeu și Maica Domnului, de oi mai vârsă picătură de sânge, fie a oricui, fie chiar de neprieten!... Mi-am înlănțuit astfel singur mâinile pe vecii vecilor!

Paisie se opri iar, căci mare greutate era pe inima lui, iar *Dragoș* cuvântă:

— Până aici nu văd încă cum ai ajuns la călugărie... Tot supărarea te-a făcut să îmbraci rassa?

— Stai, cu asta a fost altă pățanie.

Vezi că, îndată după aceasta întâmplare, am căzut la boală, la un fel de lingoare, de multă inimă rea. Și am zăcut, am zăcut două săptămâni de zile, dus pe alte lumi. Într'un cuvânt stam să mă prăpădesc. Mă și grijiră, îmi ținură lumânarea. Parcă o văd lângă mine, în mâna cu

— **Osânda protonotarului Fazekas — nimicită.** Se știe, că protonotarul comitatului Pest, *Fazekas Agoston*, a fost pedepsit la 2 luni închisoare pentru că s'a împotrivit să împlinescă poruncile mai marilor săi, a ministrului de interne *Kristóffy* și a șpanilor. Osânda aceasta a fost primită cu mare nemulțumire din partea ungarilor, cari îl preamăreau pe *Fazekas*, ca pe un mare patriot pentru purtarea sa. *Fazekas* însuș a dat apelată contra osânde. Apelata aceasta s'a desbătut ieri de tribunalul din Buda-pesta care a *nimicit osânda* rânduind o nouă desbateră, pentru că la cea dintâi n-au fost adunate date, cari să lumineze îndestul afacerea.

— **Secretar de fișpan bătut.** Pe secretarul fișpanului din Sătmar *Ronay László* l-au pisat cum se cade câjiva măestri, Luni dimineața, înaintea hotelului «Panonia» din Sătmar. Domnul acesta brav, a beut până dimineața în cafeneaua «Panonia», când apoi s'a rămasit cu unul dintre ortaci, că el va ieși în uliță și va trage o palmă celui dintâiu venit în cale. Viteazul domn s'a și ținut de cuvânt și a eșit în stradă. Pe dinaintea cafenelei treceau tocmai patru calfe de meseriași, cari grăbiau la munca de toate zilele. *Ronay* s'a acățat de unul și i-a tras o palmă. Dar cel palmuî încă a avut mâni, l-a apucat pe *Ronay* de gât, în vreme ce ceilalți ortaci cu pumnii l-au doborât la pământ. Viteazul secretar a fost lăsat lat la pământ. Bătaia a fost văzută și de servitorii cafenelei, dar nimeni n'a alergat în ajutorul lui, cunoscându-l de un îngâmfat, care caută gâlceavă, neîncăpându-și în piele.

— **Alegere de capelan.** În comuna Banloc, protopresbiterul *Ciacovei*, ținându-se alegerea de capelan în 15/28 Ian. a. c., a fost ales cu unanimitate dl *Filip Pop*, cand. de preot, originar din Caransebeș. Felicitări!

— **Restaurări comunale în comitatul Timiș** s'au făcut până acum în următoarele comune:

Ghilad: a fost ales jude: Adam Petcu, sub-jude: Simion Breban, cassar: Ion Bireea, tutor: Ștefan Tóth, jurați: Nicolae Micșa, Georgie Pribeag, Trifon Nicolica și Ioan Magyar.

Obad: jude: Adam Milich, sub-jude: Ignat Serău, cassar: Eftimie Sasdian, jurat: Dănilă Ciurar.

Petromani: jude: Dimitrie Ilcău, sub-jude: Octavian Manciu, cassar: Nicolae Rusanda, tutor: Simeon Matei, jurați: Nicolae Blajina, Solomon Dragalina.

Bereni: jude: Petru Marincu, sub-jude: Nicolae Sirma și jurat: Ioan Dragalina.

Cernă: jude: Ioan Truț, sub-jude: Avram Milca, cassar: Paul Truț, tutor: Ioan Sintion.

Toate sunt făcute în rânduială afară de cei din *Obad*, care e atacată de mai mulți alegători.

— **Logodnă.** D-șoara *Melania Drăgan* fiica preotului gr.-or. și director de bancă în Băița (Zarand) și dl *Ioan Olariu*, vicenotar tot acolo, logodiți. Felicitări!

— **In atențiunea mireseilor!** Trusouri cu mult gust, recomandă în diferite prețuri firma de prânzări rufării *Heim I.* Arad, piața Libertății 20 (palatul contelui *Nádasdy*).

— **Cei mai batrâni domnitori ai Europei.** Cu prilejul acesta al morții Nestorului domnitorilor Europei, credem interesant a comunica vârsta celor mai bătrâni regi și împărați din Europa.

1. Marele duce de Luxemburg, născut la 1819, actualmente bolnav de paralizie.

2. Marele duce de Baden, născut la 1826.

3. Regele Oscar al Suediei născut la 1829.

4. Împăratul Francisc Iosif născut la 1830.

5. Regele Leopold al Belgiei născut la 1830.

6. Regele Carol al României născut la 1839.

— **Căsătorie americană.** În un oraș din America s'a întâmplat în zilele trecute o căsătorie ciudată. O fată tânără și frumoasă s'a căsătorit cu ucigașul tatălui ei. *Kinney Joe Marc*, era foarte îndrăgostit în *Faylor Cecilia*, precum și ea în el. Fiind tânărul sărac, părintele n'a voit să-și dea fata după el. Ei s'au hotărât deci să fugă și să se cunune într'un oraș din apropiere. Tatăl fetei a fost însă cu mult mai isteț decât să nu-i descoase gândul. S'a văzut, când au fugit, și el s'a luat în urma lor. Când era mai aproape de ei a strigat să stee, căci altfel îi impușca: Tânărul se înțelege, nici habar n'au avut, ci au plecat mai departe. Atunci tatăl a descărcat pistolul dar n'a nimerit. Tânărul s'a ridicat din caruța, s'a întors spre următor, și-a puscat asupra lui. L'a nimerit chiar în frunte, rostogolindu-l de pe cal. Ei au mers mai departe, ca și când nu s'ar fi întâmplat nimic. Ajungând în orașul din apropiere s'au cununat. După aceia tânărul s'a înfățișat de bună voie la poliție, spunând, că dacă nu l'ar fi împușcat, îi impușca el pe ei.

— **Logodnă.** Dl *Dimitrie Ciobota*, învățător în Petriș, s'a fidanțat cu d-șoara *Aurora Han*, fiica învățătorului pensionat din Roșia. Felicitări!

— **Necrolog.** Primum următorul anunț funebral:

Iosif Boca comerciant în Gherla ca tată și soția născ. S. Câmpean ca mamă, Teodor și soția *Iuliana*, Augustin și soția *Rosalia*, Michail și soția *Ana*, *Iuliana* măr. *Guțiu* și soțul *Teodor* și copii, *Iosif Andrei* și soția *Agneta*, *Rosalia*, *Iuliu* și *Emil* ca frați, surori, cumnați, cumnate și nepoți cu inimă plină de durere aduc la cunoștință numeroșilor consăngeni, prietini și cunoscuți moartea prea timpurie a prea iubitului și neuitatului lor fiu, frate, cumnat și unchiu *Victor Boca*, mechanic întâmplată după lungi și grele suferințe în etate de 22 ani la 27 Ianuarie st. n. la 3 ore p. m.

Scumpele-i osăminte se vor așeza spre vecinică odihnă în 29 Ianuarie st. n. la 1 oră p. m. în cimiterul român gr.-cat. din Gherla. Floare a fost și s'a vestezit! Rugați-vă pentru liniștea sufletului; *Gherla*, 27 Ianuarie 1906.

— **Moartea unei femei de 104 ani.** În zilele trecute au înmormântat în comuna *Hevescsány* pe o femeie, care a trăit 104 ani. În întreaga-i viață a fost pe deplin sănătoasă. Numai în zilele din urmă s'a îmbolnăvit, când apoi a și fost răpită de moarte. A avut patru frați și a trăit fiecare aproape 100 de ani.

— **Mulțumită publică.** Cu ocaziunea concertului și altor producțiuni culturale, ce se aranjaseră pe seara de Bobotează în 6/19 Ianuarie a. c. din partea «Reuniunii române de cântare și muzică a plugarilor din Izvin, a binevoit a suprasolvi următorii mult stimați domni: *Dr. Lucian Georgevici*, avocat în (T.-Recaș) 12 cor.; *Dr. G. Tiglea*, avocat (Timișoara) 4 cor.; *Vasile Terebent*, paroh local 3-40 cor.; *Ștefan Munteanu*, notar comunal în foc 2-80 cor.; *Dr. Aurel Cosma*, adv. (Timișoara) 2 cor.; *Dr. George Adam*, adv. (Timișoara) 2 cor.; *Schön*, dir. de bancă (T.-Recaș) 1-40 cor.; *Aurel Alexa*, cand. de avocat (T.-Recaș) 40 fil.; *George Matesirianu*, (T.-Recaș) 40 fil.; *Emanuil Ungurean*, adv. (Timișoara) 2 cor.; *Nicolae Darabant*, paroh local 1 cor.; *George Păun*, crâșmar (Timișoara) 1 cor.; *Réthy Iosif*, notar 80 fil.; *Schmidt Gyula*, dir. învățător (T.-Recaș) 1-40.; *Alexandru Popescu*, șoncar 1 cor.; și *Teodor Novac*, econom 40 fil.

Generoșii contribuatori primească deci profund simțitele noastre mulțumiri. *Izvin*, 17 Ianuarie v. 1906. *Ștefan Ștefanu*, președintele Reuniunii. *Ioan Ursu*, cassar.

mătrului *Sânger*, iar pe maică-mea într'un colț, plângând. Dacă văzui și văzui că mor, ce-i veni în cap? Fărădui Domnului pe sufletul ei că moi face călugăr și călugăr voi rămâne toată viața, de voi scăpa cu zile. Și îndată început a învia, a mă trezi ca dintr'un vis. Atunci mama, rugându-mă ferbinte, arătându-mi ce minune se îndeplinise pentru mine, mă și ademini să îmbrac rassă. Drept că atât de coplesit eram de pierderea lui *Lipan*, de neînchipuita nelegiuire ce făptuisem, omorând pe un frate de cruce, afată scârbă de viață îmi venise, încât socoteam într'acevăr că numai călugăria mai putea fi de mine. Chiar multă vreme după aceea, deși om arătam, neom încă eram și nu mă aflam în firea mea deplină. Uite cum am ajuns cuviosul *Paisie*, cum în toate felurile am ajuns cuviosul *Paisie*, cum în toate felurile am zis atunci rămas bun și plăcerilor trupești și isprăvilor voinicești... Dar asta a fost fără îndoială voia lui *Dumnezeu*, căci toate sunt cu voia lui, la care noi, păcătoșii, trebuie să ne închinăm. De *Edgard Th. Aslan*.

POEZII POPORALE.

Auzite de *Ana Suciu* din *Somoșches*.

Câte văi, câte izvoare,
Câte ape urlătoare,
Fă-le Doamne vin-vin'ars
Să mai uit de-al meu năcaz,
Fă-le Doamne vin și bere
Să mai uit de-a mele rele.

De-oi muri n'oi merge 'n rai
C'avui mândră ș'o lăsai,

Și cu care acum o am
Noi vedeă raiul șohan,
Cu mândra ce-o am avut
Poate că l'ași fi văzut.

Pe marginea pădurii
P'acolo-i calea mândrii,
Să știu c'o ași întâlni
Toată noaptea n'ași dormi
Și mereu o-ași străjui,
Ca să-i spu cum am visat-o
Eri dimineața la patru.
Că iia ei ceea nouă
Era ruptă chiar 'n două.

Frunză verde floare d'albă
Fă-mi mândră inima 'ntreagă,
Cum mi-ai făcut-o odată
Când eșia-i seara la poartă
Și-mi dedea-i gurița toată.

Frunză verde floare fragă
Tu mândruță mi-ai fost dragă,
Și de dragă ce mi-ai fost
La fire m'ai făcut prost.

Păcat e mândră păcat,
E păcat de *Dumnezeu*
Că nu ești din satul meu,
Nevastă mândră ca tine
Să nu te iubiasc nime.
Dar de-ai fi din satul meu
Poate că te-ași iubi eu.

Rămâi satul meu cu bine
Că eu ear' mă duc din tine,
Și rămâi sātuț cu pace

Căci eu plec și n'am ce-ți face;
Rămâi sātuț cu dor
Căci eu plec, mă duc să mor
De al mândri mele dor.

Mânc'ate-ar focu de lume
Căci cu-amar trag în tine,
Cu amar și cu năcaz;
Și cu lacrimi pe obraz.
Pe obrazul meu cel alb
Curg lacrimile șireag.

Tună Doamne și trăznește
În cela-ce despărtește,
Feciorul de cătră fată
Care se iubesc odată,
Cel-ce desparte doi dragi
Mânce-i corbii carnea 'n fagi
Oasele pe sub copaci.
Cel-ce desparte doi dulci
Mânce-i corbii carnea 'n furci
Oasele pe sub butuci,
Păru-i bată vânturile
Ca pe mine gândurile.

Somoșches, la 26 Ianuarie n. 1906.

H A Z.

— De câte ori te văd die, totdeauna îmi vine în minte un artist renumit.

— Ah, eu seamăn cu acel artist?

— Nu chiar, dar' și acela îmi datorește cu 20 coroane.

— **Parastas.** Mercuri în ziua de Atanasie și Chiril, dl *Atanasie I. Pașca*, hotelier român la „Palatin” din prilejul serbării zilei sale onomastice, a făcut parastas întru amintirea răposaiilor săi părinți. Parastasul a fost celebrat de protopopul Vasilie Beleş, cu preoții Bodea și Vățian și diaconul C. Lazar.

După parastas a dat o masă splendidă la care au luat parte la vre-o sută de persoane.

— **Ucigătoarea a patru copii.** Mult s'a vorbit despre îngrozitoarea faptă a femeii Jeante Veber, din Paris, care a omorât patru copii. Ea și-a omorât copilul ei și pe alți trei ai cumnatei ei, în modul cel mai înfricoșat. Atâta a tot strâns pieptul copiilor până aceia și-au dat sufletul.

Păra făcută împotriva ei s'a pertractat în Paris, în fața unei mulțimi de ascultători. Dupe ce au fost ascultate vecinele și mamele copiilor, a venit rândul pe medic, care s'a îngrijit de micul Maurice. Medicul însă n'a spus nimic, la ce cei din sala de pertractare au început să facă sgomot. Când medicul s'a depărtat, procurorul năcăjit a strigat după el: „Numai dă porți vina, că lucrul să face și mai nelămurit”. A urmat apoi ascultarea a altui medic, care a mărturisit, că n'a văzut urme de sugrumare la copil. Femeia a fost mântuită de pedeapsă. Când s'a adus judecata, mamele plângând au strigat:

— Nu mai este dreptate în Franca!

— **Briceagul.** Igraș Egler sara la 28 Ianuarie se ducea către casă. Deja de departe a băgat de seamă, că un oare-care neastâmpărat se apucă la hârțuială, cu toți trecătorii, chiar și cu un teatralist, care trecea pe lângă el. Egler a trecut de cealaltă parte a străzii, dând loc neastâmpăratului. Acesta l-a văzut, a fugit după dânsul și scoțind briceagul i-a străpuns urechia stângă. Egler a strigat după ajutor, și îndată a și sosit doi gendarmi. Când i-a văzut, a aruncat briceagul, și-a luat la fugă, dar a fost prins și dus la casa orașului. S-a adevărit, că neastâmpăratul este un vechiu cunoscut acolo. Il cheamă Roxiva Georgiu. L-a luat la întrebare, au luat cu el protocol, și întrebându-l despre locuința s-a adevărit că n-are. A fost lăsat însă pe picior liber. Rana făcută lui Egler este foarte mare.

— **S-a deschis prăvălia de coloniale a lui Rudolf Baumann Arad, Piața Tököly în colțul străzii Lázár Vilmos.** Un izvor bun de cumpărare recunoscut pentru fructele proaspete de tot felul, apoi vin, tea și rum.

Cerând sprijinul marelui publ. remân cu deosebită stimă: *Baumann Rudolf.*

Dela sate.

Din Agărbiciu.

O frumoasă sărbătoare am avut a doua zi de hobotază în comuna Agărbiciu, din comitatul Târnavei mari, despre a cărui rezultat în câteva cuvinte îmi permit să raportez. E vorba despre producțiunea teatrală și petrecerea ce a avut loc în aceasta comună în ziua de 29 Ianuarie sara.

Producțiunea a fost foarte succesă, toți diletanții s'au achitat întru toate și pe deplin de rolurile lor, așa încât îți venea să crezi că te afli în sala cutărui teatru mare.

Pieza teatrală „Un ciaz căpitan” a stors admirația generală, iar poezia „Dormi în pace” a cules aplauze meritate. Bine a succed și corul cu cele două cântece: „Eu mă duc” și „Ziua a apus”.

Meritul principal și aproape singur pentru reușita deplină, a acestei serate i-se cuvine harnicului preot *Ioan Botezan*, care necrutând timp, nici cheltuială, tuturor toate s'a făcut.

Între solvenții peste taxă am remarcat pe următorii domni: Henrich Fuchbaly, 3 cor.; Iohan Schuller, 3 cor.; A. Trifan, 1 cor.; Irina Coșciuc, 2 cor.; și Ioan Chisăliță 1 cor.

Din istoricul Agărbiciului mi-am însemnat, că poporațiunea lui o formează două din trei părți Români, a căror reprezentanță comunală până la anul 1890 o făceau numai ei. În acest an iscân-

du-se neînțelegeri între cele două confesiuni ale Românilor, notarașul de atunci I. Széki, a propus și s'a primit, ca succesiv tot la trei ani să fie un român primar și la alți trei ani un sas, ceea ce de atunci să și urmează.

De altcum când intri în comună dai peste un popor care-i în curent cu toată starea noastră culturală. Și puțini-s, dintre ei, cari să nu fie abonați și la câteva din foile noastre. Cele două biserici și școale frumoșele, curățania strădelor, ordinea și podobeale locuințelor dau un testimoniu foarte bun Agărbiceniilor.

Cu plăcere am mai constatat, că preoții și învățătorii puin zăl și stăruință și-au câștigat simpatiile meritate. Și m'am convins aici de influința ce-o pot exercita acești doi factori, preotul și învățătorul, dacă sunt conștii de chemarea lor.

Călătorul.

Insemnare privitoare la plă-tirea lucrărilor notarilor.

II. In afaceri de testamente și moșteniri.

1. Pentru facerea testamentelor. C. fil.

a) dacă averea va trece de 500 cor. se plătește	4.-
b) până la 2000 cor. se plătește	6.-
c) dela 2000 - 8000 cor. — — —	10.-
d) dela 8000 cor. în sus — — —	20.-

2. Inventar:

a) Pentru averea care nu trece de 200 cor. nu se plătește nimic	—
200— 400 cor. se plătește	1.-
400— 1000 cor. — — —	2.-
d) 1000—2000 cor. — — —	3.-
e) 2000—4000 cor. se plătește	4.-
f) 4000— 10000 — — —	6.-
g) 10000—20000 cor. — — —	8.-
h) 20000—30000 cor. se plătește	10.-
i) 30000—40000 — — —	12.-

dela suma de 40000 cor. în sus după fie-care 2000 ori după mai puțin, dar cel puțin 400 câte o coroană, dar așa că peste 100 cor. să nu treacă suma.

3. Pentru constatarea casurilor de moarte

2.-

4. Contracte de adoptare, împreună cu rugare, fără acuze se plătește

10.-

III. In afaceri de lucrători și servitori.

1. Atestat de lucrător se dă fără plată

—

2. Când se dă aceluiași om a doua oară atestat în locul celui pierdut

1.-

3. Când se dă alt atestat în locul unui rupt (fără plată)

—

4. Contracte între lucrători de câmp

a) până la 500 cor. — — — 4.-

b) peste 500 cor. — — — 6.-

5. Explicarea unui contract și autentificarea

a) dacă lucrătorii nu trec de 25 oameni 1.-

b) „ „ „ „ „ „ 50 „ 2.-

c) „ „ „ „ „ „ trec de 50 „ 3.-

(Banii din contract îi plătește gazda).

Notarii din comitatul *Aradului* n'au drept să ceară mai mult decât am însemnat aici. Așa a hotărât vicișpanul încă în anul 1903.

CONCERTE, PETRECERI.

Concert în Ohaba-mutnic. În 7 Ianuarie n. a. c. corul — așa numit — bisericii gr. or. române din Ohaba-mutnic, a dat un concert împreună cu joc care a reușit pe deplin. Acest cor — sub conducerea învățătorului confesional din loc — este numai din țărani români de ai noștri, cari de astă dată, prin purtarea lor și talentul înnăscut românului, a făcut un pas înainte spre cele bune, și ne îndreptățește a crede că tinerii noștri vor preferi astfel de ocupațiuni cari nobilizează și fac onoare neamului românesc, lăsându-se de urâțul obicei de a cerceta birturile și a se ocupa cu lucruri păgubitoare și urâte, cari aduc pagubi și rușine atât lor însuși cât și comunei și neamului nostru românesc.

Succesul moral și material a fost pe deplin satisfăcător.

— Aproape întreaga inteligență din loc și jur a luat parte, așa încât sala școlii confesionale din loc, care este destul de mare, era prea mică.

Dintre cei din loc a fost și Magaificența Sa domna proprietăreasă mare Ilka de Sulyok, căreia trebuie să-mi exprim cele mai sincere recunoștințe pentru binevoitoarea atragere ce o are către poporul românesc, sprijinindu-l la toate întreprinderile lui folositoare și naționale. Dintre străini am văzut pe dl P. Pârvan cu soția (Zgribeșii), N. Cârdaș jude com. (Zagujeni), D. Borlovan (Zgribeșci), etc.

Au încurs și suprasolviri dela Magn. Sa d-na Sulyok, Eftimie Lăpăduș (Căvâran), N. Tucu, G. Eremie și alții.

Venitul întreg a fost de 88 coroane 80 fileri, din care subtrăgându-se! spesele de 50 cor. 80 fileri a rămas un venit cura de 38 cor. care sumă va intra în fondul corului.

Unul dintre cei de față.

— Invitare la petrecerea, ce o va aranja comuna parochială rom. gr-or. din Vașcău-Barești în favorul școlii sale, la 4 Faur st. n. 1906, în ospătaria „Filo”. Prețul de intrare: Pentru persoană 1 cor., pentru familie 2. cor.

Inteligența română din Gherla și jur are onoarea a vă invita la petrecerea cu dans, care se va aranja în 4 Februarie 1906 st. n. în sala cea mare a „Coroanei” din Gherla. Inceputul la 8 ore sara. Venitul curat este destinat în favorul bisericii gr-cat. din Gherla și în a Reuniunii învățătorilor români gr-cat. din jurul Gherlei. Suprasolviri și oferte marinoase se vor evita pe cale ziaristică. Biletete de intrare se pot răscumpăra pe lângă producerea invitației la librăria dlui A. Todoran. În pauză se va juca Călușerul, Bătuta și Romana.

Invitare. Producțiunea ce-o va aranja reuniunea gr-cat. de cântari „Concordia” din Oravița-rom. Duminică în 4 Februarie st. n. 1906, în sala Fe-ranul de aur (Iosif Nedici) din loc. sub conducerea dlui Ioan Bogdan învățător. După producțiune joc. Inceputul la 8 ore seara Comitetul.

— Reuniunea femeilor rom. din Abrud, Abrud-sat și jur invită la petrecerea cu dans, constumată (costume românești populare), în va aranja Joi în 8 Faur st. n. a. c., în sala hotelului „Detunata” din Abrud. Inceputul la orele 8 seara. Prețul de intrare: de persoană 2 cor., de familie 5 cor. Venitul e al Reuniunii femeilor romane din Abrud, Abrud-sat și jur. În pauză să aranjeză o șezătoare populară. Suprasolviri se primesc cu mulțămită și se vor cuita pe cale ziaristică.

Invitare. Subsemnatul comitet invită cu toată onoarea la Balul Filantropic, ce se va ținea în ziua de Trei-Sfinți la 12 Februarie n. în sala „Hotelului Univers”. Venitul curat este destinat pentru Fondul ștudenților morboși. Blaj, la 27 Ianuarie 1906, Comitetul aranjator: Dr. Ioan Rațiu, președinte. Eugen Pantea, secretar. Oct. Bonfiniu, cassar. Flaviu C. Domșa, controlor. Jacob Murășan, Ioan Fodor, Alexandru Ciura, Gavrilă Precup; Octavian Prie, Valeriu Suciu, Augustin Caliani. Ioan Băgăian; Inceputul la 8 ore seara. Prețul de intrare: de persoană 2 cor., de familie 4 cor. Suprasolvirile se primesc cu mulțămită și se vor cuita pe cale ziaristică.

Economie.

Arad, 2 Ian.

RĂZBOIUL VAMAL CU SÂRBIA.

Războiul vamal între monarhia noastră și Serbia, este discutat mult în toată presa europeană. Se scriu multe mai ales despre România, care așa se crede, că va fi și ea atrasă în jocul Serbiei și Bulgariei.

Guvernul României a desmintit însă hotărât veștile acestea, ba însuși Regele Carol a făcut următoarea critică purtării serbo-bulgare:

— Eu aș fi întrerupt odată ori ce legă-

CANCELRIA ARCHITECTULUI ROMÂN

IOAN NIGA.

Arad, Jozsef főherczeg-ut. Nr. 1.

(Lângă banca „Victoria“.)

Pregătește planuri și specificări de spese pentru edificiile publice și private, primește lucrări în sfera arhitecturii mai înalte, cenzurări, colaudări. Ca specialist în ritul nostru oriental edifică și restaurează biserică în mod artistic, din care cauză o recomandăm îndeosebi d-lor parochi. Trimite planuri, schițe, specificări și servește în lucrări arhitectonice cu deslușiri gratuite.

turi cu Serbia — a zis Regele Carol, — dacă față de noi s'ar fi purtat în chipul cum s'a purtat cu Austro-Ungaria.

Statele mici trebuie să dovedească în înțelesul lor binepriceput, totdeauna multă corectitate, ca să câștige încrederea puterilor mari pentru vremea când ajung să lege învoielii cu dânsule.

România și uniunea Sârbo-Bulgară.

DI Gr. G. Ghica, ministrul plenipotențiar al României la Paris, a trimis următoarea scrisoare ziarului «Le Temps».

Paris, 25 Ianuarie 1906.

Domnule Director,

Ziarul «Le Temps» în numărul său dela 25 la nuarie publică o telegramă din Belgrad care se termină astfel:

Cerculă svonul în cercurile guvernamentale că România e pe cale de a intra în uniunea Sârbo-Bulgară și că în eventualul război economic între Austria și Serbia, România ar trece de partea Bulgariei.

Sunt autorizat a declara nefondat acest sgomot. Primiți vă rog asigurarea considerațiunei mele. (ss) Gr. G. Ghica.

Aviz părintilor! Se primesc doi băieți, cu purtare bună pentru o meserie foarte rentabilă a căldăritului, la dl Săcălăzan în Caransebeș. D-lui ne scrie, că-i primește chiar săraci fiind, îi prevede dânsul cu îmbrăcăminte și vipt.

La meseria noastră o califă are la stăpân 1 fl. la zi și locuința, ori fără locuință de multe ori chiar doi floreni la zi — scrie dl Săcălăzan. Cei ce doresc a se oferi, să se pună în legătură de-a dreptul cu dl Vasile Săcălăzan, Caransebeș.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Cota oficială pe ziua de 2 Febr. —

Incheierea la 12 ore.

Grâu pe Aprilie 1906 (100 clgr.)	17.12—17.14
Secară pe Aprilie	14.00—14.02
Orz pe Aprilie	14.76—14.78
Cucuruz pe Mai	13.94—14.96
Grâu de toamnă pe 1906	16.88—16.90

Incheierea la 5 ore:

Grâu pe Aprilie 1906	17.16—17.18
Secară pe Aprilie	14.00—14.02
Ovas pe Aprilie	14.88—14.90
Cucuruz pe Mai	13.88—13.90
Grâu de toamnă pe 1906	16.92—16.94

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	cor. 158.—
" " mic	" 160.—
" brut mare	" 156.—
" " mic	" 158.—

Bursa de bucate din Timișoara

Grâu: 78—100 klgr.	Cor. 15.60—15.70
79— " "	" "
Secară: 100 " "	12.60—12.70
Orz: " " "	13.20—13.30
Ovas mercantil 100 klgr.	13.40—13.70
" cernut " " "	" "
Cucuruz nou " " "	13.00—13.10
" vechiu " " "	" "

Tirgul de porci din Kőhanya.

De prima calitate ungară: Bătrâni grei părechea în greutate peste 400 chigr. — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 chigr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 chigr 126—128 fil.; Calitate sârbească: grei, părechea peste 260 klgr. 127—128 fil.; mijlocii părechea 240—260 chigr. greutate 130—132 fil. Ușori până la 240 kgr. 116—118 fil.

Posta redacției.

T. O. învățator. Nu putem consimți cu forma în care d-ți tratezi chestiunea regulării salarelor învățătoresți. Suntem de acord, că soarta învățătoilor confesionali trebuie să fie preocuparea tuturor factorilor competenți, dar argumentele noastre sunt altele, nu acelea de a lovi în — școala confesională. Articolul nu se poate publica.

L. C. Ad. 1. 2 coroane. Ad. 2. Nu există fundațiuni cu menirea aceasta. Fiind multe scopurile și poate mai arzătoare, pentru cari se cer jertfele obștei române, coruri, societăți, etc. să-și procure resursele «acasă». Instituțiunile, cari sunt avisate la ajutor străin, nu trăsesc. Ad. 3. Având examen de maturitate dela ori ce gimnaziu, prin urmare și dela gimnaziul László din Bpesta, te poți înscrie la universitate. Ad. 4. Atestatul de maturitate de gimnaziu în sine nu prea înseamnă vre-o calificare pentru anumite funcții. Poți merge la postă și telegraf, perceptorate de dare, etc. în cele mai multe locuri se recere însă și examene speciale. De obicei funcțiile ce le poți ocupa cu maturitate de gimnaziu, le-ai putea ocupa și cu școală mai puțină. Ad. 5. Ar trebui să știm anume ce reuniune voii să înființați. Ad. 6. La rugări pentru ajutoare, stipendii, trebuie să alături dovezi, că ești lipsit de mijloace și atestat despre succesul în studii, de-odăi să arăți, că la ce-ți trebuie stipendiul. Ad. 7. Se dau de obicei la tineri, dar încearcă, se poate să reușești, mai ales dacă ai atestate bune.

Posta administrației.

Antonie Craia, Rudaria. Am primit 2 coroane pe 1 sem. 1906.

Redactor responsabil: Serer Boen.
Redactor-proprietar: George Nichia.

Circa 600 măji metrice fân foarte bun în Kreszta-Ménes, u. p. Nádas.

Cumpărătorii să se adreseze la dnul Emaulia Hirifiu în Kreszta-Ménes.

Sămânță de bicău

pentru sămănat în orice calitate

se poate găsi la firma lui

Nemes Géza

Arad, piața Boros Béni.

Amunț.

Averea mea proprie în comuna Székás-Offelia

25 holde katastrale

și casă cu duchian;

din acest pământ 23 holde e arători și 2 holde e livez

se vinde din mână liberă.

Voitori de a cumpăra se ostenească la subscrisul de a se tocni.

Pământul se vinde și deosebit de casă.

La caz de nu s'ar vinde până în prima lui Martie, se dă în arândă.

IOAN ARDELEAN.

Se caută

o femeie română, onestă, inteligentă, în vârstă 40—50 ani, care posedă și limba română, eventual și cea germană, ca educatoare lângă un băiat de 2 și jumătate ani, care și-a pierdut mama. Gospodărie nu trebuie să ducă ci numai ținerea în ordine a locuinței și creșterea copilului. Locul e a se ocupa momentan.

Reflectantele cu condițiunile lor (în plic închis) să s'adreseze administrațiunei ziarului nostru, care le va trimite adresei competente.

8499—1905.

Arverési hirdetmény-kivonat.

A borosjenői kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a „Victoria” takaré- és hitelintézet aradi, a Borosjenői Takarékpénztár, Borosjenő és Vidéke gazdasági és hitelszövetkezet borosjenői cégek, Éles Armin és Löbl Gyula aradi lakosoknak, László Albert borosjenői lakos végrehajtást szenvedő elleni 900 K, 292 K 82 f, 2100 K, 290 K és 3438 K tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, ennek folytán az aradi kir. törvényszék és a Borosjenői kir. járásbírószág területén fekvő és a borosjenői 72. sz. tjkönyvben A—1 2. sor 1624. hr. sz. a foglalt szántóföld 656 K kikiáltási árban az

1906. évi február 9. napjának d. e. 10 órakor

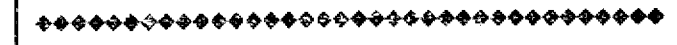
a borosjenői kir. bíróság 10. sz. hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladatni:

1. Ha a kikiáltási áron felül ígéret nem fog tétetni, az elárverezendő ingatlan kikiáltási áron alul is el fogadatni.
2. Árverési kívánok tartoznak, az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 65 K 60 fl., kézpénzben vagy az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. Ig. ügysz. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadék képes érték papirokban a kiküldött kezebe letenni, vagy az 1881. évi 60. t. c. 170 § értelmében bánatpénznek a bíróságnál történt előleges-elhelyezéséről kiállított elismervényt átiszolgáltatni.
3. Vevő köteles a vételár három egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerős emelkedésétől számított 15 nap alatt, a második ugyanazon naptól számított 30. nap-alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számított 45. nap-alatt, minden egyes vételár részlet után az árverés napjától számított 5 százalék kamatokkal együtt, szabályszerű betéti kérvény kapcsában, az 1881. évi dec. 6-án 3942. sz. I. M. sz. alatti kelt rendeletében előirt módon butterfly kir. adóhivatamál mint tkövi letétpénztárnál befizetni.

Az árverési feltételek többi pontjai hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság tkövi hatóságánál Boros Jenő, Bokszeg és Sikuta községek előjáróságainál megtekinthetők.

Boros-Jenő a kir. járásbírószág mint tkövi hatóságnál 1905. évi dec. 23-án.

Székelly,
kir. albiró.

Singurul calendar purtativ românesc.

Micul Calendar pe anul 1906

de Joan Apolzan, tipograf.

Pe lângă partea calendaristică, literară și fol pentru notițe cuprinde sub titlul „Avutul nostru” informațiuni și date exacte asupra tuturor instituțiilor noastre, ca bisericii, școale, reuniuni de tot soiul, societăți financiare, etc. Prețul unui exemplar legat în pânză, cu creion 70 fl., legat mai simplu 40 fleri, plus porto postal 7 fleri. A se procura dela autor în Sibiu (N.-Szeben).

APRECIERI DE FOI:

„Telegraful Român” (Nr. 99): „... Bun lucru a făcut dl Apolzan cu editarea acestui mic calendar portativ, care are menire să împedecă pe Români de a mai purta prin buzunare calendare potrivite străine. Și e bine și cu pricepere compus „M. O.”, aies în ce privește datele referitoare la viața noastră publică...”

„Revista economică” (Nr. 40): „... Peste tot „Micul Calendar” se prasintă atât ca întocmire, cât și ca executare în condițiuni cât se poate de satisfăcătoare și nu putem decât să-l recomandăm cu toată căldura publicului românesc, ca un calendar de a livărată utilitate practică...”

„Libertatea” (Nr. 41): „Micul Calendar” numele unui nou calendar, dragălaș prin înfățișare și practic, ușor de purtat în buzunare” ...

I. Răspunsul nostru.

Din încredințarea clubului parlamentar al naționalităților, președintele Dr. T. Mihali a trimis lui Kossuth Ferencz următorul răspuns:

Magnifice Domnule Prezident!

Am onoare a aduce la cunoștința Magnificenței voastre, că invitarea la conferința convocată de Magnificența voastră pe 26 l. c. în afacerea ajutorării familiilor rezerviștilor, trimisă partidului meu, la adresa mea, — am primit-o și am supus-o partidului meu, spre a lua hotărâre asupra ei.

Am onoare a vă comunica în următoarele concludusul partidului meu:

Clubul partidului naționalităților Camerei, se vede cu regret necesitat, la conferința convocată pe 26 Ianuarie prin președintele comitetului dirigent al partidelor întovărășite, în afacerea ajutorării familiilor rezerviștilor, cu toate că este vorba de un scop umanitar, a nu putea lua parte și a nu se putea reprezenta.

Partidul nostru, în considerațiunea sortii cetățenilor și a însemnătății internaționale a monarhiei noastre comune, a luat odată atitudine în chestiunea aceasta, accentuând atunci părerea și sfatul, ca obligații la arme să-și îplinească și în contra stării de ex-lex, obligațiile lor militare, înrolându-se de bunăvoie. Cu bucurie constatăm, că aceia cărora s'a îndreptat cuvântul nostru de îngrijorare, i-au și dat ascultare în cea mai mare parte, și astfel între naționalitățile represintate de noi, sunt numai puține familii de rezerviști avizate la ajutoare, pentru că partea cea mai mare de recruți atât Români, cât și Slovaci și Sârbi s'au înrolat de bunăvoie la regimentele lor, aproape întregind stagiul regimentelor. Prin urmare, pentru stările nefaste ce au urmat din atitudinile contrare ale altor partide, nu putem primi răspundere, deși ca oameni particulari suntem gata după putință a-i ajuta pe cei în mizerie, nu putem însă risca, **ca sub pretextul de ușurare a suferințelor și mizeriilor ce au urmat, partidul nostru să s'alieze cu partidele întovărășite, cari în toate privințele au ignorat până acum partidul nostru și justele sale pretențiuni.**

În programul comun al partidelor aliate nu este adecă nici un punct, care ar ținti la asigurarea existenței naționale a naționalităților nemaghiare, ba chiar, în vreme ce prezidiul comitetului dirigent, desvoltă un zel atât de impetuos în favorul celor câtorva familii de rezerviști, de soarta mili-oanelor de naționalități nemaghiare, nu numai în privință politică, dar nici în privință curat umanitară nu află de demn nici a se ocupa măcar. Ce e mai mult, dă mână de ajutor guvernului dela putere la executarea astorfel de ordinațiuni ce se lovesc în legi sancționate, cari atacă naționalitățile nemaghiare în limba, cultura, autonomia școlară și bisericească a lor, prin urmare în existența lor națională.

Cu toate aceste, partidul nostru declară, că ar privi cu bucurie în tendințele politice a partidelor coalizate, o astfel de cristalizare de convingeri, care ar tinde la realizarea ideilor agitate, — adevărat că până acum zădarnic — de președintele de odinioară al partidului 48-ist, Mocsáry Lajos. În cazul acesta, partidul nostru ar fi cel puțin în situația norocoasă, de a-și putea face obiect de apreciere colaborarea din caz în caz cu partidele coalizate.

Aducându-vă acest concludus al partidului meu la cunoștință, sunt Al Magnificenței voastre

Cu distinsă stimă:

Dr. Teodor Mihali,

președintele clubului naționalităților din Dietă.

Răspunsul va mulțumi, desigur, pe toți Români. Căci el nu este decât un rezultat al unei atitudinii politice observat în trecut de toți Români. Factorii politici români dela început s'au pus adecă — în chestie militară — cu desăvârșire altă părere decât coalitia. Prin urmare nici acum, reprezentanții autorizați și legali ai Româ-

nilor, deputații, nu puteau să ia parte la o conferință în care era vorba a se consfinți politica lui Kossuth și tovarășii săi.

Când noi în presă și adunări am sfătuit poporul să meargă chiar de bunăvoie sub drapel, n'avem ce să căutăm între cei cari tocmai prin încurcăturile ce au căutat să provoace în armată au ținut a face capital și a silui coroana spre concesii dorite de șoviniștii din coalitie.

Tonul calm, dar hotărât, în care președintele clubului național arată, de ce Români nu pot avea încredere în coalitie, de asemeni, credem că va fi aprobat de toți Români.

Intr'adevăr, partidele din coalitie nici n'au vrut să recunoască ființa partidului nostru național, cu atât mai puțin s'au arătat vre-o dată dispuse a lucra ceva pentru ușurarea sortii Românilor prigoniti de guverne, ci din contra, cum foarte bine observă răspunsul românesc, chiar pe actualul guvern, declarat de coalitie antilegal și anticonstituțional, l'au spriginit și aprobat în tendințele lui de a da lovitură instituțiilor noastre culturale.

Și zădarnic afirmă coalitia, că întreaga conferință n'are de cât scop filantropic. N'o crede nimeni.

N'o pot crede nici Ungurii. Pentru că cine poate crede, că între atâtea somități politice câte sunt în coalitie, să nu-i fi trecut prin minte nici unuia adevărul, că zădarnic se pornește acțiunea socială menită să ajute familiile rezerviștilor, asta nu e cu putință. Să zicem anume că nu sunt de cât 40.000 familii, căror s'ar cuveni ajutor, celelalte, până la 50.000 fiind bogate. Și atunci presupunând, că unuia s'ar da ajutor lunar numai 10 fl., ar face pe lună 400.000 floreni... Cine și unde s'ar putea colecta lunar atâția bani?

Și când ar fi la împărțeală, cât s'ar da Românilor?

Ear adunându-se 100—200 mii, ar fi o picătură de apă aruncată în mare. Vorba e că și astfel coalitia crede a-și putea spăla obrazul: ar putea zice că s'a îngrijit de soarta nenorociților ajunși însă în mizerie din pricina politiceii coalitiei.

Și cum s'ar lauda îndeosebi printre Români, zicând — în schimbul unor fărîmături ce ni-ar arunca și nouă — că eată, câtă grije, milă și dragoste are Kossuth și pentru bieții Români. Ce capital politic n'ar face din asta!

Pe când adevărul e că întreaga afacere nu e decât praf aruncat în ochii celor proști.

Regele Danemarcei a murit.

O depeșă din Koppenhaga aduce vestea, că Regele Cristian IX a murit ieri după-amiază repentin.

Decedatul rege a fost un adevărat părinte al poporului său și s'a bucurat de mari simpatii nu numai în țeară, ci în întreaga Europa. A fost un prieten bun al împăratului nostru, pe care l-a cercetat de mai multe ori în Viena.

Despre ultimele lui momente se depeșează următoarele:

Regele Cristian IX azi înainte de amiază și-a ținut audiența obicinuită, care l'a obosit așa mult încât a simțit lipsa să se odihnească în pat, înainte de masă. La 3 ore l-a cercetat mama țarevnă a Rusiei, căreia i-s'a plâns, că nu se simte bine.

Mama țarevnă a chemat atunci la pat familia regală. La 3 1/2 ore starea regelui s'a agravat și pe lângă orice sfortare medicală, dimineata la 3 și 40 minute, a decedat.

„Revoluția“ română în congregația Timișorii.

— Raport special. —

Agitația mizerabilă cu revoluția românească nicăiri poate n'a fost atâtată în mod mai infam ca în învecinatul nostru comitat al Timișorii. Și atâtătorii erau mai ales organele administrației, cari într'o vreme credeai că adevărat căpiaseră. Voiau să înarmeze cu puști pe finanți, pe oficianți dela trenuri, oficii de dare și postă, pătrundeau prin casele Românilor pacinici să le confiște puștile și alte năzdrăvăni peste năzdrăvăni îngrămădiau în zorul lor de a înăbuși și înge-nunchiă mișcarea constituțională, ce s'a pornit pe urma adunărilor populare între români. Mișcarea aceasta au botezat-o revoluție, ca să aibă cuvânt sbirii a se năpusti asupra poporului și a o înăbuși în germenii...

Pentru aceste ticăloșii săvârșite față de români, i-a luat la răfuială pe capii comitatului, vrednicul luptător național, care duce singur lupta în cuibarul acesta de șoviniști nebleznici, protopopul Buziașului *Ioan Pepa*, în ședința de alaltăieri a congregației. Deși singur, căci Români ceilalți, doi protopopi și alții pentru oase de ros sunt instrumente oarbe ale dușmanilor nostri — dl protopop *Pepa*, provocând furia vitejească — a la Dobrișin — a șoviniștilor, a protestat cu vrednicie împotriva uneltirilor și a spălat cu demnitate onoarea națională întinată de niște nemernici.

Despre decursul acestei părți a ședinței ni-se scrie următoarele:

Dl *Ioan Pepa*, adresează interpelație fișpanului în chestia „revoluției românești”. Amintește despre faimele de groază ce au răspândit zierele despre pretinsa răscurare a poporului român. În interesul reputațiunei poporului român întreabă dacă au conducătorii comitatului știre că s'ar fi plănuit vre-o răscoală și făcut-au ceva pași pentru împedecarea ei. (Sgomot).

Fișpanul *Molnár Viktor*: Vestile acelea au apărut în toate foile; atâta știm. Despre astfel de mișcări, cari să solicite și alte dispozițiuni, n'avem cunoștință.

Ioan Pepa: Dar pentru aceea a-ți confișcat armele!

O voce: Asta te doare.

Ioan Pepa: Zierele au ațîțat fără încunjur la răscoală împotriva românilor. (Contraziceri, larmă). De ce nu și-a făcut procurorul datoria? Noi Români avem o mare vină, că românul își iubește cu aceiași ardoare neamul și patria, pe cari nici-odată nu le va tăgădui. Pace și dragoste să fie, de aceasta e nevoie. (Sgomot).

Fișpanul *Molnár Viktor*: Dl *Pepa*, e drept că vestește aici pace, dar după părerea mea cuvântarea lui numai pacea n'o servește.

S'a ridicat apoi *Fülöp Béla*, bancrotatul fost deputat al Lipovei și ripostă pe un ton emfatic protopopului *Pepa*.

La din nou cuvântul protopopul *Pepa*, respingând insinuațiile lui *Fülöp*.

— Nu primesc lecții despre patriotism dela nimeni, mai puțin dela dl *Fülöp* — închee dl *Pepa*, în larma asurzitoare a corului șovinist.

Concert românesc în Verșeț.

— Raport special. —

Duminecă seara în 21 Ianuarie st. n. s'a dat de cătră tinerimea română din Verșeț și jur în sala mare a hotelului «Hungaria» din acest oraș un concert splendid, ne mai pomenit în aceste părți, care a adus cinstite cauzei românești.

Înainte cu câteva luni s'a dat un signal de concentrare socială în coloanele «Tribunei» — și după cum se vede acest signal n'a fost zădarnic, — căci un mănunchiu de tineri înflăcărați au zgândărit amorteala proverbială a Verșețului, și a făcut ca și în aceste părți elementul românesc să se afirme după cum se cuvine.

Idealul acestor tineri nu se mărginește numai în a-și petrece și dansa, ci se estinde și asupra altor nervi ai acestui oraș, în vederea unor rezultate concrete și de mare însemnătate pentru noi români.

Ei adevă și-au propus, ca *venitul curat* al concertului să formeze începutul unui fond pentru înființând capela gr-or. română din Verșeț. În scopul acesta au trimis în toate părțile Banatului, *invitări* la concert, cugetând, că cei cari au minte de înțeles să înțeleagă.

Mulți au și înțeles importanța mișcării tinerimei noastre din Verșeț și fără hesitare și-au trimis obolul lor spre scopul nobil. Totuși ne surprinde faptul, că dignitarii bisericești noastre drept măritoare întârzie a da și ei din partea lor anză la o mai mare interesare publică. Sperăm însă, că deși a trecut concertul sub a cărui «firmă» s'a pus începutul fondului pentru capela, — maritimsoale contribuiri nu vor înceta.

Dar deocamdată să vedem, cum a decurs concertul și în ce zace mândria noastră națională din incidentul acestei mărețe manifestări.

O sală mare, după cum s'a pomenit de decenii care totdeauna s'a înfașșat goală publicului asistent la diferite ocazii era tixită și într'o splendoare grandioasă.

Se vedeau țărani români în costumul nostru pitoresc, măestri în haine de sărbătoare și d-ni în podoabele unei stări mai favorizate de soarte. Erau nemți, câțiva sârbi, (nu cumva «câțiva» pentru că e vorba de o capela gr-or. română?) ungruți nici vorbă... de ce?

Erau preoți, învățători, comercianți, erau mulți și s'a văzut că românii de pe aici toți simțesc necesitatea unui nutremânt sufletec. S'a văzut interesul pentru cauza românească și aici zace mândria noastră. Căci să nu se mai zică, că zvârcolirile noastre sunt efluxul unor agitatori cu gâdălicei, iar massa, suverana massă, este roaba întunerecului.

Concertul s'a început cu «Ceasul rău» de Vorobchievici cântat de corul plugarilor din Coștei.

Și ca să nu fiu răpit de impresiile ce prestațiunile acestor bravi români au lasat în inima mea, amintesc, că frații din Coștei au pus în uimire chiar și pe străini și foile locale aduc osane unui atare cor disciplinat și cu toate însușirile artei. Nu-i vorbă! Președintele lor e bravul preot din Coștei Avram Corcea, iar conducătorul lor diriginte este economul Micu. Corul din Coștei a mai cântat «Quadriile» de Porumbescu susținându-se la înălțimea, cu care ni-s'a prezentat la începutul programei. A și fost aplaudat frenetic și silit a mai cânta în afară de program.

Punctul al doilea «Rapsodie românească» de Ionescu a fost executat la pian de domnișoara Sidonia Corcea. E o pianistă foarte bună și ar avea aptitudini să se ridice mult peste marginile diletantismului. Asemenea și domnișoara Aurelia Murariu, care a cântat un fragment din novela «Fürst von Kaukasus» și anume «Mit dir». Ambele domnișoare au fost viu aplaudate.

Di Aurel Schiopu a predat pe «Herșcu Boccegiu» de Alexandri și a fost la culme... a stors risete chiar și din cei mai misantropi.

Di învățator din Vlaicoveți George Popovici a executat monologul lui Alexandri, «Barbu lăutarul». Are o voce duiosă și știe cu mare pricepere să se adâncească în spiritul și caracterul lui Barbu. A și fost răsplătit cu entusiaste aclamări.

În fine a urmat tot de Alexandri piesa într'un act «Creditori», în care rolul Aglăiții l-a avut domnișoara Silvia Liuba, o dragălaşe diletantă și cu multă însuflețire pentru artă, ear norocosul datoras, scriitorul acestor rînduri. De, barem de aș

scăpa așa de ușor și în realitate de creditori!... Ceialalți domni diletanți au jucat cu multă pricepere. Piesa a făcut impresie bună și a dispus asistența la veselie și animație. În pauză Mifi — fetița de 6 ani a dlui preot Popovici din Sânt-János, în costum național a declamat «Limba noastră». Un înger de fetiță. A contribuit și dansa la afirmarea noastră de element, ce trebuie a fi respectat. Tot în pauză au jucat Coriștii din Coștei «Călușerul și Bătuta». Apoi a urmat dansul până în zori de zi. Cam puțini dansatori au fost, să ni-se ierte însă! Publicul străin, cum zic, a rămas uimit, iar Românii au văzut, ce înseamnă dacă știm să prețuim cauza proprie.

Venitul brut a fost 900 cor. despre ce o să dăm o dare de samă în «Tribuna».

În fine așa a decurs concertul românesc în Verșeț și atari gânduri am ținut să le aducem la cunoștința onoratului public cetitor.

Începutul s'a făcut — Dumnezeu cu noi de aici înainte!

Un lucru: Să nu se tolereze spiritul de separațiune. Cei atinși sa înțeleagă!

Impilatul.

Din România.

Sărbătorirea d-lui Poni.

Eri a fost sărbătorit în aula universității din Iași dl Petru Poni profesor universitar. Inițiativa acestei sărbări luată de corpul profesoral al ambelor universități, a făcut ca să se asocieze pentru 40 de ani de muncă la sărbătorirea bătrânului și apreciatului profesor universitar pe lângă oamenii de știință din Iași și București, membri corpului didactic, studențimea, foști elevi ai ilustrului savant precum și nenumărați prieteni și admiratori.

Conform programului stabilit de comitetul organizator al serbării tot ce are capitala Moldovei mai distins s'a grăbit să vină la universitate.

În asistență era D. Sturdza în calitate de reprezentant al «Academiei Române», Al. Badărău, ministru de justiție, toți profesori universității, delegațiunea corului didactic, delegațiunea studențească, delegațiunea universității din București, numeroși foști elevi ai dlui Poni, — printre cari sunt și câți-va generali, — diferite alte delegațiuni, reprezentanții presei, etc.

Apoi dl C. Climescu rectorul universității din Iași ocupând fotoliul prezidențial declară deschisă ședința solemnă.

Corul mitropolitan execută un imn de Haydn după care dl rector Climescu în câte-va cuvinte arată superioritatea omului de știință și valorosului cetățean, dl P. Poni, — căruia în numele universității din Iași, îi exprimă toate urările și felicitările.

Urmează apoi cuvântările în exacta ordine fixată prin program.

D. Dim. Sturdza, delegatul Academiei Române, arată situația superioară ce ocupă sărbătoritul Poni pe ogorul științei românești.

Vorbește apoi dl Dr. Hurmuzescu, secretarul ministerului cultelor, care, în numele ministrului, laudă calitățile sărbătoritului.

Profesorul Pangrați, decanul facultății de științe din Capitală, arată apropiata înrudire între Universitățile din București și Iași, vorbește despre meritele lui Poni, dându-l ca pildă generațiilor actuale.

Vorbește apoi dl Dr. Istrati, delegatul societății pentru răspândirea științelor, care arată că Poni, prin munca și cultura sa a contribuit la progresul României.

Dsa predă savantului sărbătorit o diplomă prin care e numit președinte de onoare pe viață al soc. pentru răspândirea științelor.

Dsa mai predă de asemenea o diplomă de onoare facultății de științe din Iași.

Jubilarul vădit emoționat răspunde tuturor, exprimându-și marea mulțumire pentru manifestația de azi spunând că serbarea sa resfringe asupra predecesorilor cât și colaboratorilor săi în domeniul științei și mulțumind apoi pentru fondul creat sub denumirea «Poni» și declară că el va servi la ajutorarea studenților meritoși și săraci.

Serbarea s'a sfârșit în ovații unanime penfru dl Poni.

Seara la 7 și jumătate a avut loc banchetul la otel Traian în onoarea distinsului om de știință.

De peste săptămână.

Stat nou jidovesc în Europa.

Jidovii din Anglia agită ideea înființării unui stat jidovesc în Europa. Nu stat teritorial ci numai stat național fără teritoriu.

Rabinerul B. I. Belisha din Mancheste (Anglia) face adevă propunerea, ca jidovii tuturor statelor să se organizeze în cadrele unei constituțiuni naționale, cu guvern central și cu parlament.

Sediul parlamentar ar fi orașul Francfurt în Germania. Guvernul jidovesc s'a compune din 15 miniștri, în frunte cu un președinte. Plata acestora ar fi în total nu mai 37.50 coroane pe an. Parlamentul jidovesc ar avea 500 de deputați și întreținerea lui ar costă anual 3.225.000 cor. Alegător ar fi fiecare jidov, care plătește o dare națională de cel puțin 50 fileri pe an, iar națiunea jidovască întreagă ar avea vre-o 10 milioane de cetățeni.

Scopul acestei constituiri naționale a jidovilor ar fi apărarea intereselor de rassă a poporului jidovesc.

Ideea aceasta este primită cu mare însuflețire din partea jidovimeii. Dată fiind influința colosală, ce o are jidovimea asupra guvernelor tuturor statelor din lumea civilizată, ba chiar și asupra monarhilor și luând în considerare puterea cea mare a banului, nu încape îndoială, că ideea parlamentului jidovesc nu este utopie, ci se poate ușor realiza.

Jidovii tuturor statelor măgulesc pretutindenea curente care dominează politica diriguitoare în fiecare stat și astfel au ajuns ca orbînd lumea asupra acelușor tendențe, să-și creeze pretutindeni situațiuni privilegiate.

Vedem spre pildă, că jidovilor le este iertat să formeze o societate internațională alianța izraelită, care se amestecă în afacerile de rassă a cetățenilor israeliți din toate statele. Și în contra acestui fapt nici un guvern nu și-a ridicat până acum cuvântul.

Că ce va să zică însă alianța izraelită va eși imediat la iveală, dacă ne închipuim faptul, că spre pildă popoarele de legea răsăriteană ar formă o societate internațională cu scopul de a-și ajutură pe coreligionarii lor și ar adună din contribuiri și repartiții anuale, fonduri pentru spriginirea școalelor și bisericilor sărace răsăritene.

Guvernul ungar prin lege regnicolară a interzis coreligionarilor noștri din alte state ca să ne ajutore școalele noastre confesionale cu ajutoare bănești. Jidovilor însă le este permis în fața lumii a formă alianța izraelită. Și să nu se atingă cineva de această alianță, căci atunci întreaga presă Europei și mai cu seamă presa țării noastre te dă gata în 24 de ceasuri.

Format odată parlamentul jidovesc și guvernul central jidovesc în Frankfurt vom ajunge acolo, că politica lumii întregi se va direge prin guvernul central jidovesc. Căci în mâinile acestuia vor fi finanțele tuturor țarilor și astfel ori care stat, care nu voește să ajungă la derută materială, va trebui să se conformeze ordinelor primite dela președintele izraelit din Frankfurt.

Astfel se va întrupă cuvântul despre o turmă și un păstor. Turma vor fi popoarele neizraelitene ale lumii și păstorul cu toiagul cârmuirii în mână va fi poporul ales al lui Iehovai.

Parlament jidovesc, vină împărăția ta!

Poporul.

În țară era odată rânduială! E de mult, de mult de atunci. Azi n-o cunoaștem! Și vezi și atunci bietul popor cu greu trăia, cu greu o ducea după o zi pe alta căci dările sunt mari și multe lipsurile vieții!

Dacă așa a fost pe vremea rânduelei, azi la tot cazul, că e cu mult mai rău. Anii neroditori, politica proastă a unor oameni ce se numesc pe sine conducătorii poporului maghiar, au croit o atare stare în țară, încât bietul țaran, nu știe cum să mai sucească, căci tot de rău dă.

Sunt miloși însă conducătorii poporului unguresc. Au ținut două sfaturi. Una pentru ajutorarea familiilor rezerviștilor. E frumoasă fapta creștinească. Dar e lucru de totul scârbos a voi să-ți acoperi păcatele cu câteva fărâməturi aruncate fără nici o durere de inimă. Căci dacă atâta-i doare pe cei din partidele în tovărășite de soarta acelor familii nenorocite încât azi voește să le dea ajutor, atunci n-ar fi împins țara la nevoie pentru optzeci de cuvinte ungurești. Ar fi dat cătane, și atunci n-ar fi trebuit nici o milă.

Aceasta nu e faptă creștinească, ci fapta farizeului din scriptură...

S-au mai sfătuit ei ca să roage pe toți bunii patrioți, ca să dea mână de ajutor slujbașilor, cari n'au voit să asculte de guvern. Ei bine, la ce și aceasta? Ei au avut pâinea dar de dragul unor politicieni flămânzi, nu le-au trebuit. Cine poartă vina?

Și așa pornesc pentru a-și spăla păcatele din trecut!

Iar tu popor rabdă precum ai răbdat și până acuma, dacă poți, căci de tine nici un patriot din coalitie nu se îngrijește. Ești prea necopt, că să ceri drepturi, dar destul de tare, ca să răzbi ori ce ticăloșie a unor oameni fără suflet!...

— **Statua regelui în Caransebeș.** Publicul comitatului Caraș-Severin, a hotărât să ridice o statuă regelui, pe una din pietele Caransebeșului, drept recunoștință pentru darul regesc acordat cu ocazia sistării graniței. Cu executarea bustului a fost însărcinat sculptorul Fadrusz János, în răstimp murind însă acesta, a fost însărcinat cu executarea bustului colaboratorul măestrului, Rollinger, care a și terminat lucrarea. Statua îl înfățișează pe Majestatea sa ca tânăr, în haine de general și lângă svelta sa figură de a stânga și de dreapta stau doi lei, simbolul comitatului.

Statua, prima ce o are Francisc Iosif țeara ungurească, va fi desvâlțată la toamnă, dacă până atunci va fi pace. Dacă!...

— **Administrator în protopopiatul Boș-Ineuului,** până la alegerea unui protopop, a fost numit dl M. Lucuța, protopop al Șirinei. Bărbat muncitor și energic, se așteaptă ca dl protopop Lucuța să ajute prosperarea protopopiatului și în înțelegere cu toți factorii, să contribuie la ținerea în ordine a afacerilor școlare și bisericesti.

— **Câți alegători ar fi după legea lui Krištoffy.** La noi în țară sunt: 3.895.367 bărbați, cari au trecut vârsta de 24 ani. Dintre aceștia sunt după limbă maghiari 2.015.255, adică 51,7%; români: 684.261, adică 17,6%; nemți: 450.064, adică 11,6%; slovaci 433.420, adică 11,1%; sârbi: 108.103, adică 2,7%; ruteni: 84.191, adică 2,2% și croați 44.155, adică 1,1%. Dintre 3.895.367 bărbați știu ceti și serie 2.621.737; maghiari: 1.608.707, adică 61,4%; nemți: 387.584, adică 14,4%; slovaci: 301.944, adică 11,5%; români: 188.595, adică 7,2%; sârbi: 59.475, adică 2,5%; ruteni: 1.138, adică 0,3%; croați: 31.544, adică 1,2%.

— **Distincțiune.** Ni-se scrie din comuna Leucusești, că boboteaza a fost serbată acolo cu o pompă rară. Credincioșii comunei în frunte cu învățătorul s'au prezentat la părintele *Constantin Roza*, felicitându-l călduros din incidentul *decorării sale cu brâu roșu*; și urându-i mulți ani ca, până la adânci bătrânețe să-l poată purta cu demnitatea cuvenită și spre cinstea bisericii!

— **Episcopul Prohászka — despre familie.** O frumoasă apoteozare a familiei a făcut episcopul *Dr. Prohászka Ottokar*, într-o cuvântare ținută Duminică în Budapesta la clubul muncitorilor creștini:

Episcopul în vorbirea sa pleacă din punctul de vedere că: ceea ce e aerul dătător de viață și lumina soarelui pentru arbori, aceea e morala pentru om. A dezvoltat în ce constă morala și despre efectul ei în viața omenească și în societate. Fără morală zice el, orice știință, voință sunt sterpe, toate degenerază, conduc la călcarea legilor și a drepturilor, industria o preface în despoietoirea forțelor umane. Ori încâtău privim în tot locul se văd următoarele: în atelierile literaturii, ale presei, ale politicii; în lipsă de morală toate degenerază. Fără morală viața publică e seacă și însuși omul e nefericit. Societatea de azi are nevoie de renoirea moralei: isvorul acesteia e familia. Aici episcopul a dezvoltat idealul familiei creștine, așa cum s'a realizat aceasta în casa lemnurului din Nazaret. Părțile constituante ale familiei nu bărbatul, ci soțul, sau bărbatul care se îngrijește de familia lui iubită; nu femeia, ci soția a cărei viață e numai dragoste, abnegațiune; copiii, cari răspândesc raza de soare în viața părinților. Un cerc familiar așa de curat e isvorul tuturor forțelor, bunătăților, al caracterelor; unde căminul e curat, e curată și viața publică, unde viața casnică e mocirloasă, acolo și viața publică e plină de lacrimi. Baza vieții familiare nu sunt drepturile ci iubirea, încrederea și sentimentul de datorie. Familia nu se poate înlocui cu nimic. Cei-ce vorbesc despre dragostea liberă, despre asiluri mari de copii aceea nu usurpă numai familia ci și morala.

Țara noastră în viață e instituția familiei, căminul dulce, aceasta inobilează femeia, din aceasta își ia putere bărbatul. Dacă voim oameni dintre cei mai buni, trebuie să-i creștem în familie ca acelea pe cari ni-le arată evanghelia. Golul mare al vieții și al inimii nu se poate umplea cu aspirații mari ci numai cu o viață profundă și caldă. Omului îi trebuie o viață dumnezeiască, viață simplă omenească omoară pe omul care fuge de sine însuși: iar viața dumnezeiască isvorește din internul inimii omenești, și acest intern îi-l dă cercul familiar. Munca e o mare necesitate; dar îl istovește pe om. Pe câmpul pustiu al muncii trebuie să fie și vase înfloritoare, cari ne înviorază, unde se odihnește viața omenească, trebuie un mare motiv și acesta e familia. Totdeauna trebuie să muncim pentruca să ajungem o țintă mai înaltă.

Membrele obosite nu pretind numai un pat moale, ci așa ceva ce-ți recreiază și-ți odihnește sufletul: de exemplu fața zimbitoare a unui copil în lupta bărbaților trebuie aduse asemenea motive, atunci viața e suportabilă. Pe dragostea familiară se bazează iubirea de patrie, căci patria nu e manie ci sentiment, așa dară nu e numai ceva material ci și moral. Casa și patria nu înzadar sunt vorbe înrudite, cel-ce nu-și iubește și nu-și stimează casa, nu-i mirare dacă-și desprețuește și familia și nu e de mirat dacă cosmopolitul nici familia nu și-o ține de sfântă.

Dacă voim o națiune tare, plină de inimă și râvnă de luptă, atunci să cultivăm familia, aceasta face să fișnească isvoarele măririi naționale și întărește neamul.

Fie viața familiară sfântă și curată ca în casa din Nazaret.

— **Posturi de notari în com. Caraș-Severin.** S'a exersat concurs pentru împlinirea posturilor de notari cercuali în comunele Remetelunca, Balint și Rusca-m. Cercurile sunt curat românești. Terminele de concurs sunt: 1) pentru Remetelunca 31 Ianuarie n., petițiile provăzute cu documentele necesare trebuiesc prezentate fibirăului Podhrádsky din Balint; 2) pentru Balint 31 Ianuarie n., petițiile și documentele trebuiesc adresate fibirăului Podhrádsky; 3) pentru Rusca m. 10 Februarie n., petițiile și documentele trebuiesc prezentate fibirăului Dr. Falajdy din Caransebeș. Venitele sunt în fiecare cerc mai mari decât 3000 coroane.

— **Arestarea rezerviștilor.** Din Kecskemét și alte orașe ungurești se scrie că în urma poruncii ministrului de războiu rezerviștii cari au fost chemați dar nu s'au dus sub steag, au fost prinși de jandarmi și duși în temniță ear d'acolo între baionete, la regiment. Aici vor fi osândiți ca *fugari de sub steag*, ceea-ce atrage după sine ani de robie.

Eată ce au pățit și e drept să pătească «patrioții» cari au ascultat de indemnul căpeteniilor partidelor întovărășite cari își fac mendrele pe socoteala oamenilor creduli și necunoscători ai legilor.

Românii cari au ascultat de porunca împărătească și de glasul deputaților români au fost și sunt scutiți de asemeni năcazuri.

— **Cântă oare emigranții?** Cetim în «Népszava»: Sărac, zdrențuit și flămând emigrant maghiar, tu nici atunci nu ești lăsat în pace când cu un codru uscat de pâne în traistă și cu bățul pribegiei în mâni, te urci pe cuverta vaporului Caronia, să încerci, în America, ceea-ce n'ai găsit aici, puțința traiului. Iată, și 'n clipa plecării trebuie să vezi figura șubredă a contelui Apponyi, întruparea acelei politici de magnați, care ți-a zmulș pânea de toate zilele și puțința de viață. Atunci, când naia se desprinde de țarm, când te desparți de pământul țării și piutind pe valurile nesigure ale mării, minciuna își ia astfel rămas bun dela tine, că te pune să cânti «Kossuth nóta» Firește, tu d'aceea emigrezi, fiindcă guvernul nu ți-a știut câștiga încrederea. Ai rămânea bucuros acasă, dar ție nu-ți place guvernul. Ți-au mâncat pânea lacheii din Burg, ți-a bătut la dobă casa Camarilla și tu trebuie să demonstrezi împotriva dinastiei, pe valurile Adriaticei, pe bordul Caroniei, trebuie să-i tragi un imn, acelei glorioase politici 48-iste, care ți-ar fi umplut traista goală cu limbă de comandă maghiară, cu ciucuri de tricolor. O, nababii coalitiei ți-ar fi dat patrie, trebuia numai să muncești pentru 30 de crucei la zi. Mori de foame, rămânând aici, trebuie să iai lumea în cap, în căutarea după pâne, și nu d'aceea se framântă durerea 'n tine, ca asta e așa precum e, ci pentrucă trebuie să-i părăsești pe Apponyișii. Ce-ai putea deci cânta alta decât «Kossuth nóta».

«Pesti Hiriap» de azi, descrie, ce scenă înălțătoare a fost plecarea vaporului Caronia. Pe cuvertă erau o mie de magnați, ca să nici nu se oprească cu dâșii până 'n America. A sunat, vaporul, și-a deschis ventrelele, valurile clocotiau, și emigranții croați au început o rugăciune, în vreme ce maghiarii cântau veseli «kossuth nóta» ca și cum ar fi mers la vre-o alegere de ablegați în America, și ei n'ar fi niște desmoșteniți, cu inima frântă, ci alegători veseli, corteși însuflețiți.

N'am fost acolo la plecarea vaporului Caronia, dar nu credem, că emigranților maghiari le-ar fi venit pofa de «Kossuth nóta». Hei, când omul se îndesuește acolo pe cuvertă, și stă 'n fața necunoscutului spre care a plecat și de unde rare ori este reîntorcere și cel mai mic gând trebuie să-i fie mai mare, decât să-i vină 'n minte cântece patriotice. Ii înecă glasul ceva durere necunoscută. A se ruga, a plânge, a injura, poate, dar cânta cu greu. Și apoi, de ce ar cânta tocmai «Kossuth nóta»? Lor nu le mai trimite Kossuth nici o «veste». Ce veste le-ar trimite? Veniți înapoi, am primit guvernul? Rentoarceți-vă, am dezarmat? Pe lângă accentele lui «Kossuth nóta» pot muri de foame și patria puțin folos ar avea, din faptul că pe fiii ei muriți de foame, îi poate asfruca cu aiintatoarele accente a cântecului lui Kossuth.

Ce le pasă acestor nefericiți, că Kossuth când va trimite «veste» în numele comitetului dirigent. Nu le-a trimis «veste» să emigreze în America și totuși se duc, pentrucă trebuie să plece. Conte Zichy Jenő, poate cânta pe nisipul ferbinte din Africa, «Kossuth nóta», banii prafului, de pușcă pentru vânătoarea de lei îi va asuda pământul sfânt al țării. Dar aceia, cari cu stomacul cărâind, cu băț de cerșitor, și cu traistă goală plutesc spre patrie necunoscute, aceia nu cântă, pentrucă știu, că unde dâșii se duc, acolo oamenii nu trăesc din patriotism. Kossuth nóta nu le-a dat nici acasă pâne. Cum doamne, ce le va da în America?

— **Impotriva beției.** Acum 40—50 ani era groaznic de întinsă aceasta patimă în Norvegia: capii țării au încercat în toate felurile și cele din urmă au oprit cu totul vânzarea băuturilor spirtoase. Și azi locuitorii binecuvintează străjnicia de odinioară.

— **Fasiunile asupra datoriilor întabulate pe case ori moșii.** Cei ce plătesc interese pentru datorii, sau rente întabulate pe case și pământuri, dobândesc un scăzământ al dării suplimentare, adică al aruncului după darea de casă și pământ dacă fac în timpul prescripției de lege fasiunile lor asupra acestor datorii întabulate. Fasiunile se pot face până la 31 Ianuarie st. n. 1906 pe blanchete, ce se capătă la toate primăriile (antistiile) comunale și se pot preda în decursul oarelor de oficiu provăzute cu datele și cu subscrierea necesară. La caz de boală sau ivindu-se altă piedecă, din pricina căreia cineva n'a putut preda la timp fasiunea sa, celui împedecat îi stă în drept a face o cerere de justificare, arătând cauzele, pentru cari a fost împedecat și înaintând fasiunea datoriilor sale pe imobile până la 15 Februarie n. c. tot la primăriile comunale și la perceptoratele orașenești. *Cel ce n'a înaintat fasiunea sa până la 31 Ianuarie n. sau n'a justificat întârzierea ei până la 15 Februarie st. n. 1906, pierde avantajul ce îl dă legea pe acest an, adică nu i-se mai scade nimic din aruncul după casă și pământ.*

— **Urmați-i!** Preotul din satul Töltsek a băgat de seamă, că parochienii săi petrec mai mult în birturi, de cât pe la casele lor și s'au instrăinat cu totul de biserică și de obiceiurile cele bune. Ca să pună capăt îndatinării rele și astfel să scape poporul, preotul a început să predice împotriva beției și predicile și-au avut rezultatul, căci întreaga comună a făcut jurământ, că pe viitor se va reține de orice băutură.

— **Datina străveche.** În Mezöttereme s'a întâmplat zilele trecute o mare nenorocire. Trecând un convoiu de nuntă pe dinaintea casei lui Hert Mátyás, acesta cum era datina din bătrâni, a dat o împuşcătură în cinstea nuntașilor. Dar spre nenorocirea lui. Când și-a slobozit pușca, tocmai atunci a trecut pe dinaintea porții nevastă-sa pe care a nimerit-o glonțul. Nefericita femeie se lupta cu moartea.

— **Către muncitori!** Organul socialist «Népszava» în fruntea numărului său de azi face următorul apel: Muncitori! Șefii coaliției uneltesc ca să facă pact. Se pregătesc să tradeze «națiunea» pentru a putea înmormânta drepturile poporului! Sus, cu toții!

— **Uu munte dispărut.** Se vestește din Londra că din Brit-Columbia sosește știrea unei catastrofe curioase. Pe insula Princess-Royal a dispărut fără urme muntele Peno, care era la țărmlul unui lac. În 2 Decembrie, în urma unui cutremur mare de pământ s'a rupt vârful muntelui și prevalându-se în lac a sdrobit un yacht, ai cărui pasageri s'au prăpădit. După aceea s'a surpat întreg muntele. Apa lacului făcea valuri încă și la distanță de 15 mile, ear periferia apei s'a ridicat cu 12 picioare.

— **Regele Petru se teme.** O foaie din Viena, capătă din Belgrad știrea că tronul regelui Petru, se clatină rău. Regele e prizonierul ucigașilor uniformiști, cari l-au măturat pe cel din urmă Obrenovici din calea lui Petru. O rudă a regelui s'a plâns în chipul următor către un amic:

— Dă-mi voie, să-mi vărs năcazul. Tronul Carageorgevicilor e în primejdie. Oficerii, cari au luat parte la măcelul din noaptea de 11 Iunie 1903, sunt niște adevărate bestii. Dacă vre-unuia îi trebuie avangament, rang ori post nu cutează nimeni să-l refuze pe ucigaș. Altfel și noi am păți-o ca Obrenovicii. La asta se mai adaogă mizerabila stare financiară a țării. Imprumuturi absolut, ori numai, cu greu putem căpăta. Asta nu poate dura mult așa. Mi-e teamă că încurând ne va apune gloria.

— **Primăvară în părțile nordice.** Din Besztercebánya ni-se scrie: Timpul în zilele din urmă foarte s'a schimbat. Zăpada se topește de pe munți și locuitorii deja pregătesc excursii printre munți.

— **Omor în Ususău.** Ni-se comunică din Lipova: Era mare târaboiu Duminecă în crășma mare din Ususău, unde flăcăii din sat își petreceau lumea albă. În focul veseliei, *Costa Avramescu și Antonie David* au tăbărit cu cuțite asupra lui *Iosif Balanescu*, și l'au rănit rău. Amândoi au fost arestați de jandarmi.

— **Beutura și gerul.** Se anunță din Pécs: Muncitorul Kati József s'a dus la Siklos, și acolo după ce a târguit unele alte s'a pus pe băute. A plecat apoi cam vesel către casă, dar pe drum beutura l'a luat de pe picioare și a înghețat. A doua zi a fost găsit într'un șanț, pe drumul de țeară.

— **Oameni înghețați.** Se telegrafiază din Brașov: În comitatul Gómör e un ger așa de mare, încât cu ocazia târgului de țară din Szendrő, au înghețat: 7 oameni aproape de comună și doi în hotarul Turnei. Oamenii cari mergeau la târg au fost siliți să stea o zi în Torna, de oare-ce viscolul le-a restornat trăsurile.

Știri economice.

Războiul vamal dintre Austro-Ungaria și Serbia.

«Voința Națională» scrie la loc de frunte următorul remarcabil articol în chestiunea războiului vamal dintre Austro-Ungaria și Serbia:

Nu numai de data aceasta a încercat Serbia să rupă legăturile ce o țin lipită și atârnată de Austro-Ungaria; dar neînțelegerea în cari trăia cu Bulgaria, i-a fost totdeauna piedecă. De asemenea lipsa unei comunicații sigure cu Marea Egee, la Salonic, a fost piedecă mare la emanciparea Serbiei. Oamenii politici sârbi și-au dat seamă și de nevoia de-a avea o legătură statornică peste Dunărea, printr'un pod, cu România — dovadă convenția privitoare la podul dintre Cladova și Turnu-Severin, care ar pune la îndemână mărfurilor sârbești căile noastre ferate și Constanța, chiar și iarna, după cum Dunărea le pune la îndemână, vara, drumul spre Marea liberă, care leagă toate țările.

Mai știm cât s'au zbatut Sârbii și cât au stăruit pentru o cale ferată care să lege Nișul cu un port al Mării Adriatice și ce împotrivire a făcut tocmai Austro-Ungaria acestei linii.

Iată însă cum din prisosința inimii grăiește gura lui «Pester Lloyd», — de altfel tot așa scriu toate ziarele Austro-Ungare, — zugrăvind starea Serbiei.

«Poziția geografică a Serbiei pricinuește atârănarea neapărată a ei de Austro-Ungaria; căci Serbia, dacă ar căuta să se despăgubească în Bulgaria, ar avea a cădea în atârănare politică de aceasta. Turcia nu poate fi piața de desfacere, căci starea lucrurilor de acolo e prea nesigură. Nici măcar tranzitul prin Turcia nu poate fi ținut în seamă cu tot dinadinsul. Cât e vorba de România, apoi ea e bogată tocmai în acele produse, din cari are și Serbia în belșug. Pe urmă podul peste Dunărea nu e făcut încă. Mai sunt între Serbia și România Porțile-de-fier. Remâne deci numai alipirea economică a Serbiei de Austro-Ungaria și aceasta are temelii și istorice și până acuma a adus dezvoltare folositoare pentru Serbia».

Firește că vorbele acestea le pune corespondentul lui «Pester Lloyd» în gura unui «om politic sârb, care a fost de multe ori ministru» și, pe cât se vede, e «progresist austrofil», dacă interviewul nu e tot așa de autentic ca și la mai multe de la «Adevărul».

În adevăr însă astăzi nu mai stau lucrurile așa de rău pentru Serbia, cum vor să le zugrăvească ziarele austro-ungare. Așa drumul pe căile ferate bulgare până la Varna și Burgas e deschis și poate fi întrebuintat foarte lesne.

De asemenea, e deschis drumul pe calea ferată la Constantinopol, care e un centru de consumare tot așa de însemnat ca Budapesta și chiar Viena; drumul spre Salonic e de asemenea des-

chis și dela Varna, Constantinopol și Salonic se întinde marea, pe unde e drumul slobod în Grecia, în Turcia asiatică, în Egipt și mai departe pe coasta răsăriteană și nordică a Africii, spre Italia, Anglia, etc.

Dracul nu e așa de negru nici chiar în Turcia și mai puțin încă în Bulgaria și având Serbia trei linii ferate, cari duc la trei porturi maritime nu e în primejdie de a înăbuși. Ce să mai zicem de Dunăre, căreia nu de-a surda i-s'a zis «Dunăre, Dunăre, drum fără pulbere!» și de căile noastre ferate, de Constanța, de Sulina, Braila, etc., cari stau la îndemâna Serbiei?

Mai mult de cât atâtea. Chiar drumul pe Dunăre în sus prin Ungaria și Austria pentru lemnării și cereale ca drum internațional nu poate fi închis Serbiei. De asemenea nici căile ferate Austro-Ungare nu pot fi închise transitului sârbesc spre Germania; căci de o parte ar protesta Germania, iar pe de alta Austro-Ungaria s'ar expune a i-se opri și pentru mărfurile sale tranzitul prin Serbia, ceea ce ar lovi-o greu de tot.

Cetim că Germania a și protestat energic contra oprirei unui transport de carne, în vagoane speciale, la Zemlin. Credem, că așa trebuie să și fie, căci e drept. Deci Serbia, cum de altfel mărturisește o parte din presa Austro-Ungară, va putea să-și trimită cereale și carne chiar prin Austro-Ungaria.

Mai e un lucru. Ziarele Austro-Ungare, cari știu, că astăzi carnea amorfă sau înghețată, untul, paserile, fructele proaspete, etc. se pot transporta dela marginile lumii, se mulțumesc a spune, că Serbia n'are nici vapoare de acestea și nici vagoane speciale! Mărturisesc însă că un abator special se află la Belgrad.

Dar și dacă nu s'ar afla, oare, astăzi, nu se pot organiza și abatori și vagoane recitoare și vapoare, cât te-ai șterge la ochi?

Recunosc și această împrejurare, dar se mângâie, că Sârbii n'au bani! Uită însă ceea ce ei au spus, că îndărătul Serbiei se află Germania sau Italia!

Noi vom zice, că se află toți concurenții Austro-Ungariei, doritori a-i răpi o piață de desfacere și cari, ca negustori mai pricepuți, vor pune la îndemână Serbiei și Bulgariei toate capitalurile necesare, oamenii speciali și nici nu vor băga de seamă austriacii și ungurii, când vor trezi la hotarele lor cu o țară modernă, armată cu toate mijloacele de transport ce tehnica modernă a nescocit.

Din partea noastră vom urmări lupta ce s'a început și mijloacele, ce atât o parte, cât și cealaltă vor întrebuinta pentru a-și ajunge la scopuri.

E firesc lucru, că nu putem prevedea de ce parte va fi biruința: căci atârână între altele dela priceperea tehnică a oamenilor politici sârbi și bulgari și dela gradul de pricepere economico-politică a deputaților sârbi și bulgari, cât și dela purtarea, ce opoziția din aceste țări va găsi cu cale să ia în aceste momente grele.

Pentru importul cărnei din România în Austria. Se depeșează din Viena: Consiliul comunal a hotărât să ceară guvernului, prin intermediul ministrului ceh Randa, să se deschidă granița românească pentru importul vitelor, spre a se pune capăt continuei scumpete a cărnei și a vitelor.

Pentru cei ce au datorii întabulate. După datoriile întabulate, zice legea, se șterge o parte din dare. De favorul acesta se bucură numai oamenii cari până la 31 Ianuarie înștiințau datoriile întabulate și percentele ce le plătesc după datorii. Mergeți la dl notar și cereți tipăritura, spre scopul acesta.

H A Z.

Kohn sosește acasă din călătorie, când tatăl său îl îniâmpină; Frumos lucru am auzit. În Neutra ai căpătat două pămli. — *Kohn* îi răspunde: D'apoi Neutra nu-i oraș?

— Nu, te mustră conștiința, că din prăgituri și poame așa multe ai mâncat?

— Nu mă mustră numai stomachul!